

Årsredovisning 2019

Generaldirektörens förord

Tiotalets sista år blev ett turbulent och dramatiskt år inom handelspolitiken. Flera viktiga frågor inom internationell handel fortsatte att vara högt uppe på den politiska dagordningen.

Handelskriget mellan USA och Kina, fortsatta tullar på stål och aluminium, en utdragen och böljande brexit-process, efterlevnaden av EU-rätten, situationen inom WTO, där bland annat tvistlösningens överprövningsorgan upphörde att fungera, är bara några av många frågor som innebar avtryck på myndighetens verksamhet under 2019.

Klimatfrågan och sambanden mellan internationell handel och hållbarhet hamnar allt mer i fokus. Det behövs mer kunskap för att kunna verka för en hållbar handel. Hållbarhetsfrågorna har därför blivit en allt viktigare fråga för Kommerskollegiums samlade verksamhet. Genom kompetensutveckling och arbetssätt har vi lyft hållbarhetsfrågorna i utredningar och analyser, i det löpande arbetet och inom vårt internationella utvecklingssamarbete.

En föränderlig omvärld präglad av osäkerhet och polarisering, men också med inslag av pragmatism, möter bredden i vårt uppdrag och gör vår kunskap relevant för fler. Att bistå med expertis i såväl långsiktigt som löpande arbete inom vårt verksamhetsområde har under året resulterat i en stor mängd aktuella utredningar, liksom ärenden och frågor genom 15-talet kontaktpunkter, samordningsfunktioner och myndighetsuppdrag. Underlag till handelsförhandlingar, handelsmöten med tredje land, arbete med handelshinder och marknadstillträde och internationellt utvecklingssamarbete. Allt detta i arbetssätt med många företags- och myndighetskontakter, såväl nationellt som internationellt. Denna mångfacetterade verksamhet lyfter vi fram i årets redovisning.

Slutligen vill jag rikta ett stort tack till myndighetens medarbetare och chefer för allt det vi levererat inom ramen för vårt uppdrag och den kunskap vi tagit fram, utvecklat och kommunicerat under 2019.

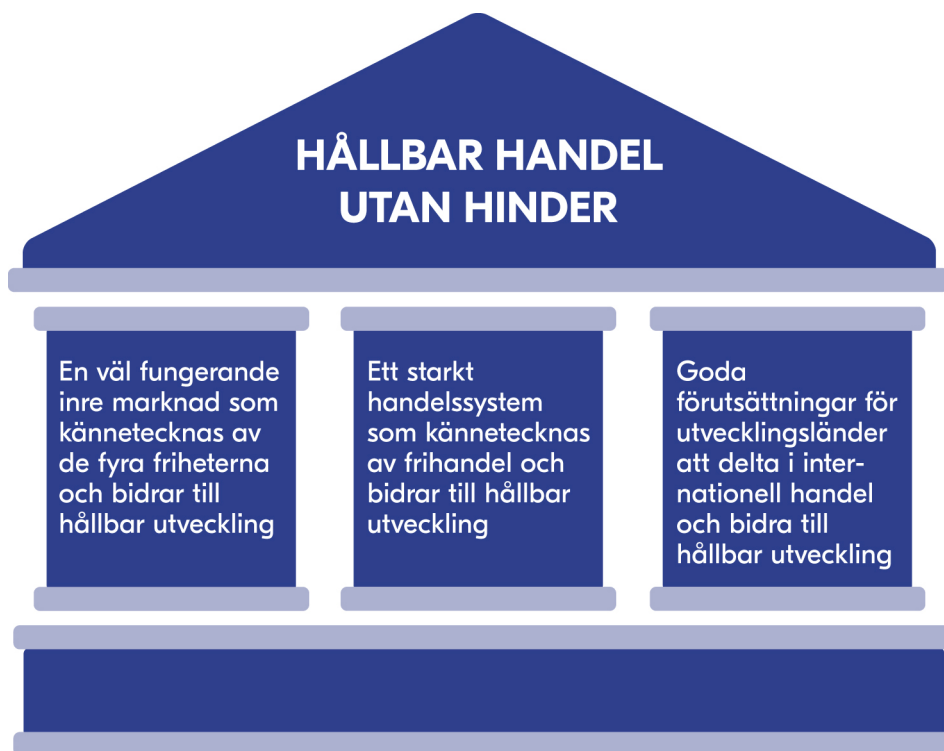
Pernilla Trägårdh
Vikarierande generaldirektör

Innehåll

1	Inledning	5
2	En väl fungerande inre marknad	13
3	Ett starkt handelssystem.....	22
4	Goda förutsättningar för utvecklingsländer	35
5	Övrig rapportering.....	41
6	Finansiell redovisning	49
	Resultaträkning	50
	Balansräkning	51
	Anslagsredovisning	52
	Tilläggsuppgifter och noter	53
	Väsentliga uppgifter	61

Kort om Kommerskollegium 2019

Kommerskollegiums vision och mål

Kommerskollegium sorterar under Utrikesdepartementet.

På Kommerskollegium arbetar cirka 90 medarbetare, varav omkring två tredjedelar är kvinnor och en tredjedel män.

Kommerskollegium leds av en generaldirektör. Fram till 31 oktober 2019 var det Anna Stelling. Därefter har Pernilla Trägårdh vikarierat som generaldirektör.

Kommerskollegiums kontaktpunkter inom inre marknaden har under 2019 hanterat närmare 300 frågor från företag och enskilda.

Kommerskollegium har under 2019 bidragit med underlag i frihandelsavtalsförhandlingar med Australien, Nya Zeeland, Indonesien, Chile och Mercosur.

Kontaktpunkten Open Trade Gate Sweden har under 2019 haft informationsinsatser i Tanzania, Ukraina, Sydafrika och Nigeria.

Vi har under 2019 haft samarbetsprojekt i Ecuador, Liberia, Zambia samt förberedande projekt i Bangladesh, Zambia och Colombia.

Hållbarhetsfrågorna har under 2019 ytterligare integrerats i verksamheten och har varit framträdande i rapporter, yttranden, förhandlingar och internationellt utvecklingssamarbete.

1 Inledning

1.1 Kommerskollegiums uppdrag

Kommerskollegium är Sveriges myndighet för frågor som rör utrikeshandel, EU:s inre marknad och EU:s handelspolitik. Vårt huvudsakliga uppdrag är att bistå med expertstöd i såväl långsiktigt som löpande arbete samt bidra till ökad kunskap inom våra verksamhetsområden.

Kommerskollegium verkar för frihandel och fri rörlighet på EU:s inre marknad. Utgångspunkten är det samlade svenska ekonomiska intresset mot bakgrund av regeringens övergripande mål för tillväxt och sysselsättning. Vi tar hänsyn till näringslivets och konsumenternas intressen samt beaktar utvecklingsländernas perspektiv och integrering i handelssystemet. Kommerskollegiums vision är en hållbar handel utan hinder.

Verksamheten finansieras i huvudsak av två anslag, myndighetens förvaltningsanslag som återfinns under utgiftsområde 24 Näringsliv (UO 24) samt ett ramanslag under UO7 Internationell bistånd som används för att bedriva internationellt utvecklingssamarbete inom myndighetens verksamhetsområde. Därutöver har vi haft ett flerårigt Sida-finansierat samarbetsprojekt i Liberia som avslutades under 2019.

1.2 Årsredovisningens struktur

Kommerskollegium påbörjade under året ett arbete med att utveckla myndighetens verksamhetsplanering och uppföljning, bland annat mot bakgrund av förändringarna i förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. Arbetet resulterade i tre övergripande mål för verksamheten, med utgångspunkt i myndighetens instruktion. Målen är kopplade till våra tre verksamhetsområden och dispositionen i årsredovisningen är indelad enligt dessa: En väl fungerande inre marknad (kap 2), Ett starkt handelssystem (kap 3) samt Goda förutsättningar för utvecklingsländer (kap 4). Kostnaderna är fördelade per verksamhetsområde och redovisas under respektive kapitel. Fördelningen av kollegiets personal- och overheadkostnader på verksamhetsområden baseras på kollegiets tidredovisning.

Övrig rapportering (kap 5), innehåller en summering av årets övergripande kommunikationsarbete och kompetensförsörjning samt viss annan återrapporering. Årsredovisningen avslutas med den Finansiella redovisningen (kap 6).

Hållbar utveckling, som tidigare låg under ett eget avsnitt, är från och med 2019 integrerat i våra tre verksamhetsområden. Vissa övergripande hållbarhetsfrågor redovisas under Ett starkt handelssystem (kap 3), eftersom frågorna framförallt bedöms vara av global karaktär. Även kostnaderna för desamma redovisas där.

1.3 Sammanfattande resultatbedömning

I den sammanfattande resultatbedömningen ges exempel på resultat från våra utredningar, exempel på resultat från olika delar av det löpande arbetet liksom det internationella utvecklingssamarbete som vårt uppdrag innefattar. Kommerskollegium har sammantaget nått ett bra resultat inom samtliga verksamheter under 2019.

En väl fungerande inre marknad

Kommerskollegium har förmedlat kunskap om effekterna av Sveriges medlemskap i EU, analyserat och kommit med förslag till Regeringskansliet avseende förbättringar inom digitalisering och dataekonomi, tagit fram tankepapper om, och deltagit i olika fora, för att diskutera stärkandet av EU-rättens efterlevnad. Myndigheten har också föreslagit förbättringsområden för den fria rörligheten för varor i dialog med den Europeiska kommissionen.

Sedan Sverige blev en del av den inre marknaden 1995 har den svenska ekonomin stärkts. Kommerskollegium presenterade under 2019 rapporten *Sverige i EU*. Här lyfter myndigheten fram att utrikeshandeln som del av Sveriges ekonomi har fördubblats sedan EU-medlemskapet, och att EU:s inre marknad är Sveriges främsta handelspartner både vad gäller export och import. Analysen visar också att den inre marknaden är särskilt viktig för mindre företags möjligheter att handla utanför Sverige. Rapportens fakta och slutsatser har spridits i många fora och är den rapport som laddats ned flest gånger från vår webbplats.

Ett av flera områden i fokus under året har varit de digitala frågorna. Kommerskollegium har gett konkret förhandlingsstöd till Regeringskansliet när det gäller framtagandet av den så kallade plattformsförordningen som också antogs under året. Genom utredningen *Facilitating data sharing in the EU – A study on B2B access to data*, har myndigheten gett förslag till förbättringar i fråga om spelreglerna för datadelning inom EU.

En promemoria om efterlevnad av EU-rätten med förslag till vägar framåt för att stärka och utveckla den samma fick spridning i EU-kretsar och uppmärksammades bland annat av ordförandeskapstrilogen.

Ett starkt handelssystem

Antalet publicerade, långsiktiga analyser och utredningar med policyslutsatser är liksom tidigare år många. Analyser av handelsstatistik och den internationella handelsutvecklingen har därtill varit särskilt viktig för att förstå och kommunicera hur en föränderlig omvärld påverkar handelspolitiken. Under 2019 har arbetet med att integrera hållbarhet i våra analyser och utredningar fortsatt, liksom arbetet med att öka förståelsen för frihandelsavtalens effekter och hur avtalen används av företagen.

De senaste åren har det förekommit flera handelspolitiska initiativ som syftar till att främja jämställdhet och kvinnors ekonomiska egenmakt, ofta med fokus på situationen i utvecklingsländer. I Kommerskollegiums utredning om sambandet mellan handel och jämställdhet och förutsättningar för en jämställd handelspolitik, *Trade and gender equality – the role of trade policy*, står situationen i höginkomstländer i fokus. Utredningen lyfter fram konkreta förslag på hur handelspolitiken kan bidra till ökad jämställdhet. Rapportens innehåll har bland annat använts vid utformandet av regeringens feministiska handelspolitik.

Frihandelsavtalens betydelse och effekter har varit föremål för två större utredningar. Utredningen *The trade effects of EU Regional Trade Agreements* på uppdrag av regeringen visar på vilka effekter för varuhandeln som EU:s regionala frihandelsavtal har haft för Sverige och EU. En slutsats är att en hög ambitionsnivå i frihandelsavtal ger mer effekt på varuhandeln än enklare, partiella avtal. Utredningen har uppmärksammat såväl nationellt som internationellt.

Utredningen om svenska företags användning av EU:s frihandelsavtal med Sydkorea, *Who uses the EU:s Free Trade Agreements? – A transaction level analysis of the EU-South Korea Free Trade Agreement*, visar bland annat på nya insikter och samband vad gäller företags utnyttjande av frihandelsavtal och kan därmed bidra till arbetet med att öka användningen av de samma. Utredningen har lyfts fram av bland annat EU-kommissionen.

För att bättre förstå hur den pågående och snabba teknikutvecklingen påverkar handelsmönster och i förlängningen förändringar i utformandet av handelspolitik, publicerade Kommerskollegium rapporten *The fourth industrial revolution – changing trade as we know it*. Utredningen identifierar nya produktionstrender och diskuterar hur de kommer att påverka den internationella handeln. Rapporten presenterades vid WTO:s årliga Public Forum och blev en av de mest nedladdade från myndighetens webbplats och omskriven internationellt.

På uppdrag av Utrikesdepartementet analyserade Kommerskollegium förslag till gränsjusteringsåtgärder på koldioxidutsläpp och hur ett sådant instrument skulle kunna utformas på ett WTO-förenligt sätt. Utredningen *Gränsjusteringsåtgärder och koldioxidutsläpp – en analys av de handelsrelaterade aspekterna och vägen framåt* är ett särskilt aktuellt område med anledning av sambanden mellan handel och klimat. Utredningen, skriven på svenska, har med anledning av frågans aktualitet rönt intresse internationellt och kommer översättas till engelska.

Kollegiet har även analyserat handelskonflikten mellan USA och Kina och eventuella konsekvenser för svensk ekonomi. Analysen, som gav lugnande besked till såväl politiker som näringsliv, publicerades i statistikrapporten för första kvartalet. Vi tog också fram en analys som behandlade USA:s eventuella tullar på bilar och bildelar *Effekter av tilläggstullar på import till USA av motorfordon och fordonskomponenter*. Vår bedömning är att den kvantitativa analysen kunde bidra till att politiska beslutsfattare och näringsliv fick god förståelse för vad USA:s och Kinas åtgärder skulle kunna få för effekter och på så vis kunna förbereda sig i förhandlingar och debatt.

I det löpande arbetet illustrerar resultaten nedan den bredd av frågor som myndighetens uppdrag innebär med indirekt eller direkt påverkan på såväl policyutveckling som konkreta effekter för svenska företag.

Brexit och ny handelsrelation till Storbritannien har utgjort en betydande del av vårt arbete kring information till företag. Efterfrågan på information i form av presentationer har varit stor från alla delar av landet. Ett 40-tal välbesökta insatser har genomförts till framförallt handelskammare och branschorganisationer. Insatserna har bidragit till att skapa förståelse hos företagen och därmed ge dem så goda förutsättningar som möjligt att förbereda sig inför Storbritanniens utträde ur EU.

Inom området handelspolitiska skyddsinstrument har vårt fokus legat på att lyfta fram svenska intressen i det som utgjorde kommissionens förslag till skyddsåtgärder på import av vissa stålprodukter. Myndighetens underlag kunde i förlängningen bidra till att kommissionen begränsade möjligheterna att genomföra antidumpnings- och utjämningsåtgärder i kombination med de nya skyddsåtgärderna. Det innebär en positiv effekt för svenska importörer.

Kommerskollegium har genom referensgruppen för handel och hållbar utveckling breddat dialogen med andra svenska myndigheter,

civilsamhälle med flera och därmed bidragit till att synliggöra sambanden mellan handel och hållbarhet. Myndigheten har också bidragit med synpunkter på hur kopplingen mellan näringsliv, handel och hållbarhet kan stärkas genom vårt remissvar på Agenda 2030-delegationens slutbetänkande.

I myndighetens löpande arbete med WTO-frågor har kortare analyser utgjort underlag för Regeringskansliet när de fört fram svenska positioner i EU-kretsen. Exempelvis inför de plurilaterala förhandlingarna om e-handel. Analyserna har också visat på vägar framåt vad gäller frågan om särskild och differentierad behandling av utvecklingsländer och möjlighet att bidra till integrering av hållbarhet i WTO-kommittén för avtalet om offentlig upphandling. I anslutning till kommittén för tekniska handelshinder, TBT-kommittén, anordnade Kommerskollegium ett sidoevenemang för att uppmärksamma och driva på arbetet för bättre koordinering i stödet till utvecklingsländers arbete på området.

Arbetet med att förebygga, undanröja och helt få bort handelshinder och verka för marknadstillträde är ett genomgående tema i flera delar av verksamheten, till exempel inför och under EU:s frihandelsavtalsförhandlingar. Myndigheten har under året försett Regeringskansliet med underlag och granskning av olika handelsområden i fem pågående frihandelsavtalsförhandlingar mellan EU och tredje land. Kommunikation med svenska företag om färdigförhandlade avtal har koncentrerats till EU:s avtal med Kanada respektive Japan. Under 2019 har Kommerskollegium genom kontakter med svenska företag i form av enkäter, möten med mera kunnat analysera och ge konkreta exempel på de svårigheter företagen möter i olika länder inför regeringens handelsmöten med länder som Sydafrika, Indien, Saudiarabien och Kina.

Myndighetens arbete med att underlätta för svenska företag att ansöka om tulllättnader för insatsvaror till industrin i form av tullsuspensioner och kvoter inom EU:s gemensamma system har påvisat direkta resultat under 2019. Antalet ansökningar har ökat kraftigt under 2019. En utredning om hur mycket företag sparar genom att använda systemet följt av en informationsskrift riktad till företag har spridits i olika fora bland annat vid Tulldagarna.

Goda förutsättningar för utvecklingsländer

Kommerskollegium har under 2019 arbetat med samarbetsprojekt i Liberia, Ecuador och Zambia samt genomfört den handelspolitiska utbildningen Trade Academy för tredje året i rad. Förberedelser för nya långsiktiga samarbeten har pågått tillsammans med handelsministerier i

Bangladesh och Zambia. En första sondering av ett bilateralt samarbete har gjorts tillsammans med Colombias handelsministerium.

Samarbetet med Liberia avslutades under 2019. Efter att Liberia blev WTO-medlem 2016 har samarbetet fokuserat på implementering av landets åtaganden gentemot WTO. En extern utvärdering genomfördes under hösten där utvärderarna pekar på goda, eller mycket goda resultat på både individuell och organisatorisk nivå. Samtidigt ifrågasätts om uppnådda resultat är hållbara över tid då Kommerskollegiums metod för att utveckla kapacitet har varit mer teknisk än organisatorisk (ledning och styrning, strategisk kommunikation). Rapporten pekar på flera viktiga lärdomar som myndigheten tar med sig i den fortsatta verksamheten med andra projekt.

Sammanlagt deltog 46 personer från 13 olika länder i den handelspolitiska utbildningen Trade Academy under 2019. Kopplingen mellan handel och hållbarhet får stort utrymme i utbildningen, vilket av många deltagare upplevs som en ögonöppnare och ett perspektiv flera av dem tar med sig in i det egna arbetet. En uppföljning av Trade Academy genomfördes under året av externa konsulter. Konsulternas bedömning är att utbildningen visar goda resultat på individuell nivå hos deltagarna. Deltagarna menar att de fått användning för kunskaperna i sitt arbete och haft möjlighet att dela med sig av lärdomarna till kollegor. Flera hävdar också att deras respektive organisationer till viss del hanterar handelspolitiska arbetsuppgifter på ett annat sätt idag till följd av deras medverkan i Trade Academy.

Under året fick Kommerskollegium regeringens uppdrag att utvidga verksamheten inom kontaktpunkten Open Trade Gate Sweden (OTGS). Verksamheten syftar till att öka kunskapen om Sveriges och EU:s handelsregler hos exportörer i utvecklingsländer och därmed möjliggöra marknadstillträde till Sverige och EU. Antalet skriftliga förfrågningar till myndigheten har ökat jämfört med föregående år.

Övrig rapportering

Kommerskollegiums bedömning är att myndigheten uppfattas som en aktiv, trovärdig och tillförlitlig källa till information och kunskap där vårt kommunikationsarbete löper som en röd tråd genom den kunskap vi tar fram och förmedlar. Myndighetens genomslag i media ökade jämfört med 2018. En stor del kan förklaras av brexit och handelskonflikten mellan USA och Kina, men även av aktuella analyser såsom kollegiets rapport om fjärde industrirevolutionen

Vi har haft en fortsatt stor förfrågan om att ta emot och föreläsa för skolklasser, ofta på gymnasienivå. Antalet elever som besökte oss och fick en introduktion till varför vi handlar med omvärlden ökade från tidigare år.

Hållbarhet i alla dess dimensioner har stått i fokus för den gemensamma kompetensutvecklingen under året och länkar väl till vårt miljömålsarbete. En gemensam medarbetardag, med bland annat inbjudna experter, ägnades åt temat. Den åtföljdes av interna workshops på varje enhet anordnade av kollegiets egna experter inom hållbarhet. Myndighetens bedömning är att den samlade kunskapen om hållbarhetsfrågor stärkts.

Kommerskollegiums bedömning är att myndigheten är välfungerande med en god arbetsmiljö, välfungerande processer för ledning samt styrning och uppföljning. Myndigheten har under året fortsatt ett medvetet arbete med kompetensförsörjning, bland annat genom att uppmuntra enhetsöverskridande arbete, intern rörlighet och intern kunskapsspridning.

Kommerskollegiums ekonomi

Kommerskollegiums totala kostnader uppgick till 112 291 tkr vilket är en ökning med 4 391 tkr jämfört med 2018. Ökningen förklaras framförallt av ökade lokalkostnader mellan åren, 3 000 tkr, till följd av det nya hyresavtalet som tecknades i början av 2019. I figur 1 nedan presenteras Kommerskollegiums totala kostnader uppdelat per verksamhetsområde.

Figur 1

Tabell 1 nedan visar Kommerskollegiums totala intäkter, kostnader och resultat uppdelat på verksamhetsområde. Myndigheten har utnyttjat hela

det tilldelade förvaltningsanslaget inklusive anslagssparandet (utgiftsområde 24) under året samt 1 143 tkr av anslagskrediten. Kommerskollegium har utnyttjat hela det tilldelade anslaget under utgiftsområde 7, internationellt bistånd inklusive i princip hela anslagssparandet. Kostnaderna och orsaker till kostnadsförändringarna mellan åren förklaras närmare i kapitel 2 - 4.

Tabell 1 – Intäkter, kostnader och resultat per verksamhet

År	2019	2018	2017
	tkr	tkr	tkr
Övriga intäkter	320	216	264
Summa intäkter	33 530	31 049	29 874
Kostnader	33 530	31 049	29 874
Resultat	0	0	0
Övriga intäkter	1 094	444	1 000
Summa intäkter	55 835	54 214	49 489
Kostnader	55 835	54 214	49 489
Resultat	0	0	0
Intäkter av anslag	20 530	17 401	14 257
Övriga intäkter	2 286	5 229	7 237
Summa intäkter	22 816	22 630	21 494
Kostnader	22 926	22 636	21 542
Resultat	-110	-6	-48
Kommerskollegium totalt			
Intäkter	112 181	107 893	100 857
Kostnader	112 291	107 899	100 905
Resultat	-110	-6	-48

2 En väl fungerande inre marknad

Kommerskollegium är Sveriges inre marknadsmyndighet. Vi verkar för en väl fungerande inre marknad som kännetecknas av de fyra friheterna och bidrar till hållbar utveckling. Den inre marknaden ska vara till gagn för företag och medborgare. Vi arbetar därför med att förbättra efterlevnaden av EU-rätten på den inre marknaden och verkar särskilt för ett enhetligt genomförande och en korrekt tillämpning av EU-rätten i Sverige.

Vi tar fram analyser och ger stöd till Regeringskansliet i fråga om nya regelverk som påverkar den fria rörligheten. I uppdraget som inre marknadsmyndighet ingår även löpande arbete inom kontaktpunkter för varor och tjänster, Solvit-funktionen, anmälningsprocedurer, tekniska regler och standardisering.

2.1 Analyser och utredningar

Förbättringar av den inre marknaden

Kommerskollegium har under året tagit fram förslag på åtgärder som kan stärka och förbättra den inre marknaden, och samtidigt bidra till omställningen av ekonomin och uppfyllandet av de globala hållbarhetsmålen. Detta arbete var ett led i medlemsstaternas arbete med att lämna förslag på prioriteringar till den nya kommissionen. En stor del av kollegiets arbete togs in i regeringens inriktning för framtida inre marknadsrioriteringar 2019–2024.

Sverige i EU

Vi publicerade rapporten *Sverige i EU – handel, investeringar, personrörlighet, tillväxt och produktivitet* som har använts som faktaunderlag och utgångspunkt i diskussioner om hur den svenska ekonomin har utvecklats sedan 1995 då Sverige blev del av den inre marknaden. Rapportens budskap är att utrikeshandeln som del av Sveriges ekonomi har fördubblats sedan EU-medlemskapet, och att EU:s inre marknad är Sveriges främsta handelspartner både vad gäller export och import. Vidare framkom att den inre marknaden är viktig särskilt för mindre företags möjlighet att handla utanför Sverige. Vi bedömer att utredningen är uppskattad efter att ha presenterat den inför representanter för EU/EES-länders ambassader i Sverige och att den har använts av externa aktörer, bland andra tidigare handelsministern. Rapporten är den mest nedladdade 2019.

Efterlevnad av EU-rätten

Kommerskollegium publicerade ett tankepapper om decentraliserad tillsyn som diskuterar en ambitiös lösning för att förbättra efterlevnaden av EU-rätten. Det presenterades för kommissionen och Statsrådsberedningen samt vid seminarier på Stockholms universitet och hos tankesmedjan European Policy Centre i Bryssel. Kommissionen välkomnade idén. Den har tagits upp vid Europaparlamentets förhör av en kommissionärskandidat samt av ordförandeskapstrilogen inför ett möte om efterlevnad.

Digitala frågor inklusive dataekonomi

Kommerskollegium har arbetat vidare med de digitala frågorna och har bland annat gett konkret förhandlingsstöd till Regeringskansliet när det gäller framtagandet av den så kallade plattformsförordningen som antogs 2019. Vi har också redovisat en utredning till Utrikesdepartementet med en regelinventering och förslag till förbättringar i fråga om spelreglerna för datadelning inom EU: *Facilitating data sharing in the EU – A study on B2B access to data*.

Geoblockering

Geoblockeringsförordningen innebär att företagen i EU måste behandla alla lika och inte som tidigare ha olika priser i olika länder. Inom ramen för kollegiets informationsuppdrag angående geoblockeringsförordningen har vi genomfört flera informationsinsatser avseende de nya krav som ställs på företagen. Presentationer har hållits vid Sydsvenska Industri- och Handelskammaren, vid Marknadskontrollrådet, vid Svenskt Näringsliv och vid kollegiets ambassadmöte. Vi har också integrerat geoblockering i vår information på webben. Dessutom har Kommerskollegium slutit ett samarbetsavtal med Konsumentverket för att effektivt kunna samordna våra respektive uppdrag. Konsumentverket har ansvar för tillsynen av geoblockeringsförordningen.

Efterlevnad av tjänstedirektivet inom byggsektorn

Kommerskollegium har ingått i en arbetsgrupp som kartlagt tjänsteregleringen inom byggsektorn och diskuterat förbättringspotential för att underlätta för byggföretag att bedriva gränsöverskridande tjänsteverksamhet. I arbetsgruppen ingår sju länder inklusive Sverige. Vi kartlade spansk byggreglering och Luxemburg kartlade den svenska byggregleringen. Slutsatsen var att kontaktpunkternas information är bristfällig, vilket försvårar för företagen att ta reda på vilka krav de förväntas följa.

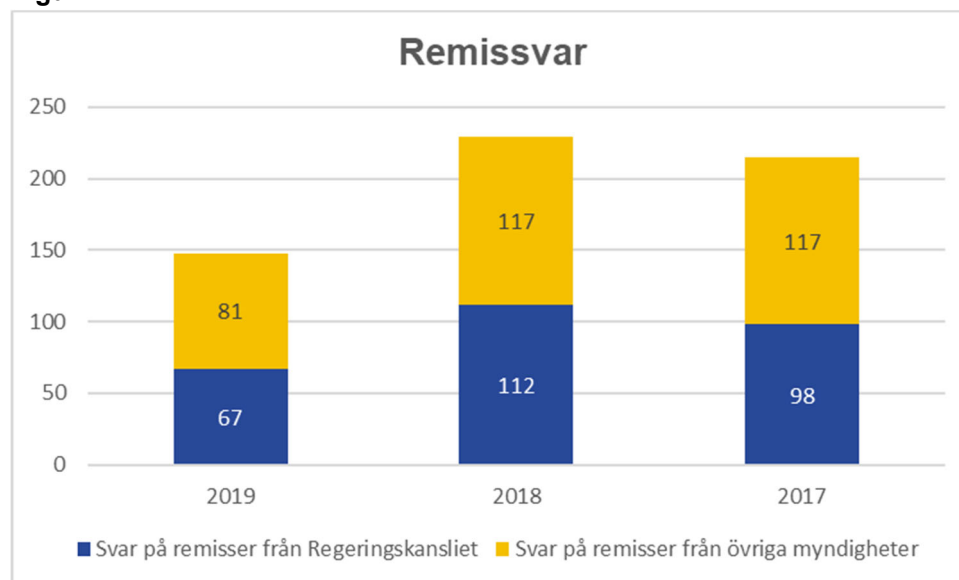
2.2 Handelshinder och fri rörlighet inom EU

2.2.1 Tillämpning och analys av anmälningsprocedurerna

I Kommerskollegiums arbete med anmälningsdirektivet ingår att granska remisser från myndigheter och Regeringskansliet, att anmäla svenska författningsförslag till kommissionen och WTO:s TBT-sekretariat och bevaka anmälningar från andra medlemsländer. I uppdraget ingår även att årligen analysera svenska och utländska anmälningsärenden.

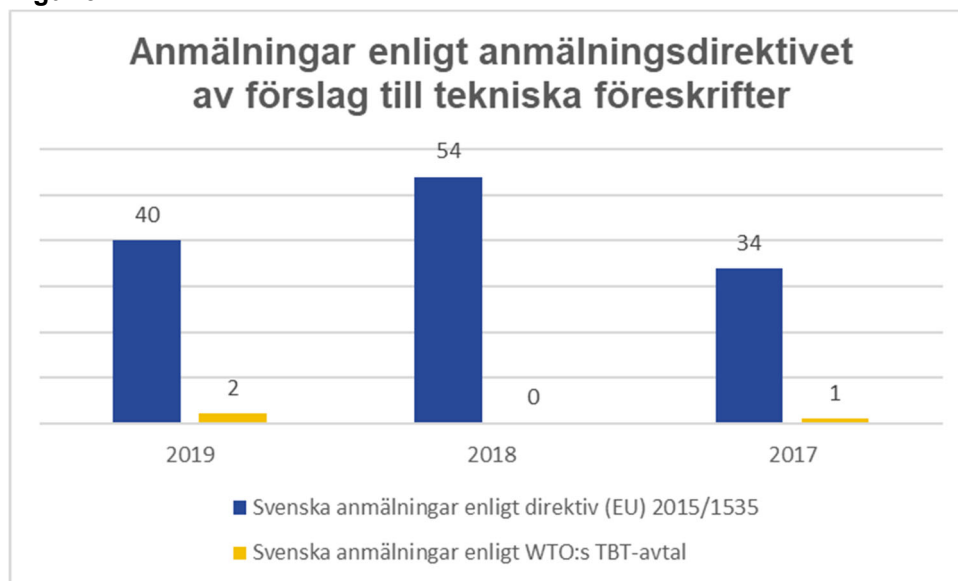
Under 2019 granskade och yttrade sig Kommerskollegium över 148 förslag till föreskrifter och andra författningar. Det är en minskning från föregående år. Minskningen av remisser kan bero på det oklara parlamentariska läget efter valet hösten 2018, då en regering tillträdde först 21 januari 2019.

Figur 2

Av de 148 förslagen som Kommerskollegium granskade omfattades 28 förslag av anmälningsskyldighet enligt anmälningsdirektivet, medan kollegiet bedömde att 99 förslag inte aktualiserade anmälningsplikt. I 21 fall gjordes det inte någon bedömning av anmälningsskyldighet eftersom det inte var relevant.

Figur 3

Som framgår av figuren ovan har kollegiet anmält 40 förslag till tekniska regler av svenska myndigheter och Regeringskansliet, vilket är en minskning med 14 anmälningar jämfört med 2018. Av de 40 anmälningarna stod myndigheter för 25 anmälningar och Regeringskansliet för 15.

Totalt anmäldes 694 förslag till kommissionen av de deltagande medlemsländerna under år 2019, vilket är ungefär lika många anmälningar som under år 2018. Jordbruks-, fiske- och livsmedelssektorn stod för flest anmälningar under 2019.

För att förhindra att den fria rörligheten på den inre marknaden påverkas negativt kan medlemsländerna avge reaktioner på förslag till tekniska föreskrifter.

Antalet svenska förslag som fick reaktioner från medlemsländerna uppgick till ett under 2019. Kommissionen har reagerat på fem svenska anmälningar i form av kommentarer och detaljerade utlåtanden. Sammanlagt fick Sverige åtta reaktioner på förslag till tekniska föreskrifter under förra året, en minskning från året innan då vi fick tio reaktioner och året dessförinnan (2017) då Sverige mottog nio reaktioner.

Myndigheten kommenterade tre utländska förslag då dessa bedömdes påverka den fria rörligheten för varor negativt, vilket är i nivå med tidigare år. Under 2018 kommenterades fyra förslag och under 2017 tre förslag.

Kommerskollegium har haft ett möte med kommissionen (DG GROW), där vi framförde förbättringsområden för den fria rörligheten för varor. Bland annat framförde kollegiet att kommittémötena bör användas för informationsutbyte mellan medlemsstaterna, vilket också har genomförts.

2.2.2 Anmälningar enligt tjänstedirektivet

Sedan förordning (2009:1078) om tjänster på den inre marknaden trädde i kraft 2009 har Kommerskollegium i uppdrag att arbeta med anmälningar till EU-kommissionen av nya och förändrade krav på tjänsteverksamhet. Sedan hösten 2013 sker anmälningarna via Internal Market Information System, IMI. Myndigheter anmäler själva sina föreskrifter i IMI. Därefter godkänns anmälningarna av Kommerskollegium för vidarebefordran till EU-kommissionen.

Av de totalt 148 remisser som inkom till Kommerskollegium under 2019 granskades 86 i syfte att bedöma om förslagen omfattas av tjänstedirektivets anmälningsplikt, vilket är något färre än året innan. Majoriteten av de granskade författningarna utgjordes av föreskriftsförslag från myndigheter.

Medlemsstaterna gjorde under 2019 sammanlagt 146 anmälningar enligt tjänstedirektivet. Av dessa var åtta anmälningar från Sverige, att jämföra med 16 året innan och 14 under 2017. Kommerskollegium har gjort sammanställningar till Regeringskansliet av utländska och svenska anmälningar. Vi har även tagit fram en årsrapport för att analysera tendenser inom regleringen av tjänster inom direktivets tillämpningsområde.

Kommerskollegium anordnade ett möte med representanter från Danmark, Finland och Norge med ansvar för anmälningsförfarandet enligt tjänstedirektivet. Mötet ledde till bättre inblick i varandras arbetssätt i aktuella frågor.

2.2.3 EU:s standardiseringspolitik

Kommerskollegium har i uppdrag att i samarbete med svenska intressenter bevaka utvecklingen och tendenser i EU:s standardiseringspolitik.

Kommerskollegium har under året deltagit i EU:s standardiseringskommitté med syfte att öka möjligheterna till genomslag av svenska intressen. För att öka engagemanget för europeisk standardiseringspolitik bland svenska myndigheter och näringsliv, har kollegiet anordnat möten med Forum för Standardiseringsfrågor. Inom

ramen för forumet har kollegiet konsulterats för ett regeringsuppdrag samt genomfört en workshop om samordning av standardiseringsarbetet.

Kommerskollegium har under året föreslagit åtgärder för en bättre nationell samordning för standardiseringen i Sverige. Vår bedömning är att Sveriges insatser därmed får ett större inflytande på europeisk och internationell standardisering. Utifrån kollegiets underlag kommer Regeringskansliet att utforma en handlingsplan för den svenska standardiseringsstrategin. Kommerskollegiums bedömning är att föreslagna åtgärder inte kommer att leda till ökade kostnader för berörda myndigheter.

Myndigheten har under året kommenterat kommissionens utkast till ett vägledande dokument med praktiska aspekter av genomförandet av standardiseringsförordningen.

2.2.4 Tillämpning av tekniska föreskrifter och ömsesidigt erkännande

Kommerskollegium har i uppgift att ta emot beslut som svenska myndigheter fattar mot ekonomiska aktörer och anmäla besluten till EU-kommissionen enligt förordning 764/2008/EG. Kommerskollegium stödjer även myndigheter och kommuner i frågor kring tillämpning av förordningen och principen om ömsesidigt erkännande.

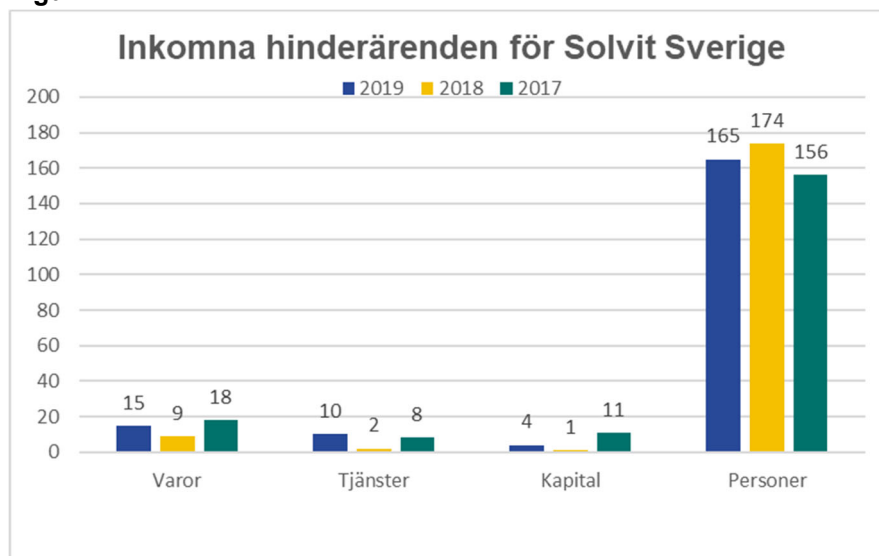
Under 2019 har kollegiet deltagit i kommissionens arbetsgrupp för tillämpning av den nya förordningen (2019/515) om ömsesidigt erkännande. Kollegiet har bidragit till att ta fram ett vägledningsdokument och ett utbildningspaket för 2020.

2.2.5 Solvit-nätverket

Sveriges Solvit-funktion tar emot och hanterar klagomål om hinder för den fria rörligheten som företag eller privatpersoner stött på, när myndigheter inte tillämpar EU-rätten korrekt. Arbetet innebär att på informell väg, i dialog med berörda myndigheter försöka komma till rätta med de hinder som klagomålen handlar om.

Solvit Sverige tog emot 194 ärenden under 2019 som handlade om hinder för fri rörlighet som företag och medborgare stött på i Sverige, eller i andra medlemsländer.

Figur 4

Merparten av det totala antalet ärenden rörde hinder för den fria rörligheten för EU-medborgare i Sverige. Det handlar främst om svårigheten att bli folkbokförd och därigenom få ett personnummer, vilket är ett återkommande och känt problem såväl nationellt som på EU-nivå. I syfte att åtgärda dessa problem anordnade vi två möten med myndigheter som hanterar stora mängder ärenden som rör privatpersoner, exempelvis Försäkringskassan och Skatteverket.

Solvit Sverige var under året värd för en workshop som anordnades av kommissionen mellan representanter för Solvit och Enterprise Europe Network från ett urval medlemsländer. Workshopen var den första i sitt slag och resulterade i förslag till åtgärder för hela nätverket för att förbättra stödet till små- och medelstora företag som är verksamma på den inre marknaden.

2.3 Kontaktpunkterna enligt tjänstedirektivet och varuförordningen

Kontaktpunkten för tjänster

Den svenska kontaktpunkten, en del av Verksamt.se, tillhandahålls genom ett samarbete mellan Tillväxtverket, Konsumentverket och Kommerskollegium. Var och en av dessa tre myndigheter ansvarar för olika funktioner hos kontaktpunkten. Kommerskollegium samordnar myndigheternas arbete, bland annat genom att vara sammankallande till möten med arbetsgrupp och styrgrupp.

Kommerskollegium svarar för den servicefunktion som kontaktpunkten tillhandahåller. Servicefunktionen har bland annat till uppgift att svara på frågor från tjänsteleverantörer och tjänstemottagare om tolkning och

tillämpning av EU:s regler för tjänster. Servicefunktionen besvarade 39 frågor under året, att jämföra med 34 besvarade frågor 2018 respektive 60 under 2017. En klar majoritet av frågorna rörde regler för olika affärsverksamheter på tjänsteområdet, exempelvis att starta ett företag.

Under året skickade EU-kommissionen en formell underrättelse till samtliga medlemsstater angående bristerna i kontaktpunkterna för tjänster, exempelvis att många tillstånd inte går att ansöka om online. Kollegiet bidrog till framtagandet av Sveriges svar.

Kontaktpunkten för varor

Sedan 2009 tillhandahåller varje medlemsstat inom EU en eller flera kontaktpunkter för information om fri rörlighet för varor.

Kommerskollegium ansvarar för den svenska kontaktpunkten, som tillhandahåller information om svenska regler för varor till myndigheter och företag. Kontaktpunkten för varor besvarade 56 frågor under 2019 att jämföra med 70 frågor 2018 och 59 frågor 2017. De frågor som hanterades berörde många olika myndigheters verksamhetsområden.

Nytt uppdrag avseende den digitala portalen

Under 2019 fick kollegiet i uppdrag att bistå Myndigheten för digital förvaltning (Digg), med att samordna arbetet med de hjälp- och problemlösningstjänster som avses i bilaga III i Förordningen om en gemensam digital ingång. Vi har bidragit med expertis inom EU-rätt, till exempel inom ramen för en särskild samordningsgrupp, informationsmöten riktade till myndigheter som berörs av förordningen samt avstämningar med Digg.

2.4 Kostnader – Inre marknaden

I tabell 2 nedan framgår hur kostnaderna har utvecklats de senaste tre åren inom verksamhetsområdet. De totala kostnaderna är 2 481 tkr högre 2019 än 2018, men beror framförallt på en ökning av timkostnaden för året. Vi har lagt ned ungefär lika stora resurser, i antal årsarbetskrafter, för perioden 2017–2019. Kollegiets analys- och utredningsverksamhet har ökat under året, bland annat arbetet med inremarknadsstrategierna samt ökat fokus på digitala frågor. Samtidigt har vi lagt ned mindre resurser på anmälningssprocedurerna och remisshanteringen till följd av färre inkomna remisser och anmälningar.

Tabell 2 – Kostnader Inre marknaden

År	2019	2018	2017
	tkr	tkr	tkr
Analys och utredningar	15 336	11 600	9 391
Förmedla och utbyta kunskap	4 054	3 122	3 382
Övrigt Inre marknaden	14 141	16 327	17 100
varav			
Kontaktpunkter för varor och tjänster	3 635	3 900	3 984
Anmälningsprocedurerna	2 822	4 000	3 402
Solvit	3 937	4 171	4 455
Svar på remisser från myndigheter och RK	3 509	4 208	5 099
Förlikningsorgan vägtullsystem	237	49	160
Totala kostnader Inre marknaden	33 530	31 049	29 874

3 Ett starkt handelssystem

Kommerskollegium verkar för frihandel och för ett öppet, transparent och regelbaserat multilateralt handelssystem. Kollegiet värnar också om att Sverige och EU följer sina internationella handelspolitiska åtaganden. Detta gör vi genom att följa och analysera EU:s handelspolitik och utvecklingen inom WTO och EU. I uppdraget ingår analys av pågående förhandlingar, bilaterala och regionala handels- och partnerskapsavtal samt EU:s övriga handelsförbindelser i stort.

Myndigheten följer och analyserar kontinuerligt utveckling och tendenser i den internationella handeln. Syftet är att utforska drivkrafter bakom Sveriges handel med varor och tjänster liksom internationella investeringars betydelse för handelsutvecklingen för att kunna bidra med kunskap och underlag till relevanta handelspolitiska aktörer.

Kommerskollegium har under året aktivt arbetat med att samtliga dimensioner av hållbar utveckling alltmer ska genomsyra arbetet med handelssystemet och dess regelverk.

3.1 Analyser och utredningar samt andra insatser

3.1.1 Analyser och utredningar

Analys och utredningar om handelsutvecklingen

Under året skrev Kommerskollegium en utredning om den fjärde industrirevolutionen och hur den påverkar produktion och handel – *The Fourth Industrial Revolution – Changing trade as we know it*.

Utredningen identifierar nya produktionstrender och diskuterar hur de kommer att påverka den internationella handeln. Utredningen har hjälpt till att öka förståelsen för den snabba teknikutvecklingen som pågår och att den kommer att leda till ändringar i handeln. Målet är att utredningen ska ligga till grund för en diskussion om vilka handelsintressen Sverige faktiskt har och huruvida handelssystemet är anpassat till denna nya verklighet. Rapporten presenterades vid WTO:s årliga Public Forum och blev en av de mest nedladdade från myndighetens webbplats och omskriven internationellt.

Kommerskollegium har under 2019 genomfört sina två första analyser med OECD:s analysverktyg Metro. Den första analysen studerade de ekonomiska effekterna för Sverige av handelskonflikten mellan USA och Kina och publicerades i kollegiets statistikrapport för första kvartalet 2019. Genom denna analys kunde vi ge regeringen och näringslivet lugnande besked om effekterna för Sveriges ekonomi som helhet, men

pekade samtidigt ut vissa sektorer som skulle kunna drabbas hårdare av handelskonflikten och vissa som faktiskt skulle gynnas.

Den andra analysen – *Effekter av tilläggstullar på import till USA av motorfordon och fordonskomponenter* – fokuserade på de ekonomiska effekterna av USA:s eventuella tullar på fordon och fordonsdelar och publicerades och spreds dagarna innan ett beslut om sådana eventuellt skulle fattas. Analysen pekade på de stora effekter som de av USA föreslagna tilläggstullarna skulle ha på Sveriges och EU:s fordonsindustri.

Analyserna har bidragit till att ge regering och näringsliv förståelse för vad USA:s och Kinas åtgärder skulle kunna få för effekter. Svenska aktörer har på så sätt haft möjlighet att förbereda sig och få argument grundade på kvantitativ analys att använda i förhandlingar och debatt.

Utredningar om hållbar utveckling

En utredning om sambandet mellan handel och jämställdhet och förutsättningar för en jämställd handelspolitik färdigställdes under året där situationen i höginkomstländer står i fokus – *Trade and Gender Gaps – can trade policy contribute to gender equal value chains?* En kortare version av utredningen togs också fram – *Trade and Gender Equality – the role of trade policy*. I utredningen har vi strävat efter att öka förståelsen för kopplingarna mellan handel och jämställdhet och därmed bidra till diskussionen om vilken roll handelspolitiken har i att hantera handelsrelaterade könsskillnader. Dess innehåll har kommunicerats löpande under utredningsarbetet, såväl till Regeringskansliet som andra aktörer, internationellt och nationellt. Analysen har bidragit med kunskap till den internationella diskussionen om hur handelspolitiken kan bidra till ökad jämställdhet och utgjort ett stöd i regeringens arbete med att formulera den feministiska handelspolitiken.

Kommerskollegium har på uppdrag av Utrikesdepartementet analyserat gränsjusteringsåtgärder för koldioxidutsläpp, vilket resulterat i utredningen *Gränsjusteringsåtgärder för koldioxidutsläpp – En analys av de handelsrelaterade aspekterna och vägen framåt*. Analysen som uppdaterar en tidigare utredning som gjorts av kollegiet, har tillfört nyare kunskap på området och bidrar till den aktuella diskussionen på EU-nivå om hur ett sådant instrument kan utformas på ett WTO-förenligt sätt. Dess innehåll har kommunicerats bland annat vid ett flertal seminarier inom Regeringskansliet samt vid ett möte med kollegiets referensgrupp för handel och hållbar utveckling. Trots att utredningen är skriven på svenska har den väckt internationell uppmärksamhet. Bland annat har

innehållet vid ett flertal tillfällen omnämnts i såväl kommissionens kommitté för hållbar utveckling som inom OECD.

Utredningar om frihandelsavtal

I slutet av året publicerades rapporten *The Trade Effects of EU Regional Trade Agreements*. Utredningen, som var ett uppdrag i regleringsbrevet, ger svar på vilka effekter på varuhandeln som EU:s regionala handelsavtal har haft för Sverige och EU, det vill säga hur mycket varuhandeln påverkas av handelsavtal mellan EU och andra länder. Rapportens slutsatser angående till exempel vikten av en hög ambitionsnivå i frihandelsavtal och det problematiska med partiella handelsavtal har också kommunicerats brett. De har hittills presenterats för bland annat handelsministern, UD, EU:s nätverk för handelsekonomer samt på Ekonomihögskolans i Lund årliga Conference on European Economics. Rapporten har fått internationell uppmärksamhet via sociala medier.

Kommerskollegium publicerade under 2019 rapporten *Who Uses the EU's Free Trade Agreements? A Transaction-Level Analysis of the EU-South Korea Free Trade Agreement*. Rapportens observationer och slutsatser har väckt uppmärksamhet eftersom de visar på nya insikter och samband och kan således bidra till nya insatser och prioriteringar i EU:s arbete med att öka användningen av frihandelsavtal. Rapporten har presenterats i olika internationella sammanhang, bland annat på WTO Public Forum i Geneve och för EU:s medlemsländer i olika kommittéer och arbetsgrupper i Bryssel. Kommerskollegium har också arbetat aktivt med digital spridning av rapporten. Resultaten har även lyfts fram av företrädare för Europeiska kommissionen i olika sammanhang, bland annat på Twitter.

På uppdrag av UD gjorde kollegiet under året en utredning om *Skydd för geografiska ursprungsbeteckningar i EU:s förhandlingar om frihandelsavtal*. Syftet var att se hur stor betydelse sådana beteckningar har i förhandlingsmandat, vilket skydd de sedan getts i frihandelsavtal och hur förhandlingarna i stort har påverkats. Analysen är unik i sig och har bidragit till ökad kunskap kring vilket fokus detta skydd ges i förhandlingar, ekonomiska aspekter för EU i stort och hur reglerna kring skyddet ser ut i frihandelsavtal. Slutsatserna är att EU har lagt ett stort fokus på geografiska ursprungsbeteckningar i förhandlingar. Detta trots att geografiska ursprungsbeteckningar har ett litet ekonomiskt värde för EU som helhet. Analysen har presenterats för Regeringskansliet. Kollegiet bedömer att analysen kan bidra till att stärka argumentationen kring prioriteringar i förhandlingar.

Kommerskollegiums utredning *One size fits all*, om immaterialrättsregler i frihandelsavtal beskriver vilka kopplingar som finns mellan immaterialrättsligt skydd och handel, investeringar, tillväxt och konkurrenskraft. Att kopplingarna kan se olika ut beroende på utvecklingsnivå, bör beaktas i EU:s förhandlingar med mindre utvecklade länder. Utredningen har under året kommunicerats till Regeringskansliet, Patent- och registreringsverket (PRV), Sida, näringslivsorganisationer med flera. Slutsatserna har bidragit till nya möjligheter för samverkan med näringslivet och myndigheter kring immaterialrättsregler i frihandelsavtal. Den har lyft fram vikten av immaterialrättsligt skydd för svensk export, kopplingar till Agenda 2030 och utvecklingsländers perspektiv.

Myndigheten slutförde under året en utredning om det nya frihandelsavtalet mellan Kanada, USA och Mexico, *Handelsrelationen mellan USA, Kanada och Mexiko – En jämförande analys mellan USMCA och Nafta, CPTPP respektive EU:s frihandelsavtal*. I utredningen gjordes jämförelser mellan de olika avtalen.

Övriga utredningar

Kommerskollegium har under året gjort en utredning om hur mycket svenska företag sparar genom att utnyttja EU:s system för insatsvaror genom tullbefrielser och tullkvoter: *Möjlighet till tullbesparing för ditt företag – tullbefrielser och tullkvoter*. Resultatet visar att svenska företags tullbesparingar har ökat genom nyttjande av systemet från 74,9 miljoner kronor år 2013 till 272,7 miljoner kronor år 2018. Med utgångspunkt i utredningen har vi tagit fram en informationsskrift som ger företag information om själva systemet och dess fördelar. Skriften har spridits på bland annat Tulldagarna, sociala medier och i kollegiets nyhetsbrev.

3.1.2 Insatser inom olika sakområden med mera

Brexit - Storbritanniens utträde ur EU

Inom ramen för Kommerskollegiums uppgift att informera myndigheter, näringslivet och allmänheten har vi under 2019 fokuserat särskilt på information kopplat till brexit. Efterfrågan på information har varit stor. Kommerskollegium har under året vidareutvecklat en brexitingång på webben med information till företag, myndigheter och allmänheten. Bland annat sammanställde vi en lista över vilka myndigheter som kan svara på vad om brexit. Kommerskollegiums nyhetsbrev till företag har haft artiklar om brexit i nästan varje utskick.

Ett stort antal informationsinsatser av föreläsningskaraktär, drygt 40 stycken, har genomförts. Målgrupperna har framförallt varit företag, branschorganisationer och regioner, från Luleå i norr till Ystad i söder. Informationstillfällena har varit välbesökta, och fick en vidare spridning tack vare inslagen från lokal media, där våra experter medverkade i intervjuer. Kommerskollegium har återkommande medverkat i radio, tv och tidningar.

Myndigheten har därmed bidragit till att skapa förståelse för vad brexit kan komma att innebära och vilka åtgärder företagen bör vidta för att förbereda sig. Syftet var att underlätta företagens förberedelser så att de skulle ha så goda förutsättningar som möjligt till fortsatt handel med Storbritannien. Vidare har insatserna bidragit till att andra relevanta aktörer kunnat stödja företagen i förberedelsearbetet. Flera företag har återkopplat att de vidtagit åtgärder på basis av den information de fått.

Tekniska handelshinder och internationellt regulativt samarbete

I Kommerskollegiums uppdrag ingår att främja globalt regulativt samarbete, förebygga uppkomsten av nya tekniska handelshinder och avlägsna onödiga tekniska handelshinder. Kollegiet bidrar till detta mål genom att delta i aktiviteter som rör tekniska regelfrågor i EU, WTO, FN, OECD, samt i internationellt regulativt och standardiseringspolitiskt arbete, bland annat inom ramen för bilaterala frihandelsavtalsförhandlingar.

Under året har kollegiet till exempel deltagit vid WTO:s kommitté för tekniska handelshinder (TBT-kommittén), där vi bevakat svenska intressen genom att följa och rapportera om handelshinderfall av intresse för Sverige. Kollegiet har även anordnat ett särskilt sidoevenemang i anslutning till TBT-kommittén. Det har bidragit till nya arbetssätt inom utvecklingssamarbetet på TBT-området och främjat ökad samordning av teknisk assistans. För att förbättra regeltransparensen och förebygga handelshinder har Kommerskollegium som svensk kontaktpunkt besvarat frågor från WTO-medlemmar och företag avseende regler för varor i Sverige, till exempel hemelektronik.

För att stärka internationellt regulativt samarbete och förebygga tekniska handelshinder, har kollegiet ökat kunskapen om cyberregleringens handelseffekter, ett nytt och aktuellt tema inom handelspolitiken. Informationsinsatser har till exempel genomförts inom ramen för FN:s ekonomiska kommission för Europa (UNECE) och dess arbetsgrupp WP.6 för regulativt samarbete och standardiseringspolitik.

På nationell nivå arbetar Kommerskollegium aktivt genom Forum för tekniska regler för att sprida kunskap om regulativa utmaningar på aktuella områden, detta i syfte att förebygga handelshinder och bidra till ett starkt handelssystem. Under året har möten med Forum för tekniska regler inneburit utbyte av information och erfarenheter inom områden som marknadskontroll, digitala plattformar och artificiell intelligens (AI).

Offentlig upphandling

Förslaget om International Procurement Instrument (IPI) ger möjligheter att införa vissa restriktioner mot anbud från tredjeland, i syfte att förmå dessa länder att öppna upp sina upphandlingsmarknader för EU-företag. Kollegiet har bidragit med analys om tillämpningsproblem och hur förslaget skulle kunna bli mindre ingripande ur ett internationellt handelsperspektiv. Inför diskussionerna i EU:s Working party for trade questions (WPTQ), har kollegiet bidragit med synpunkter på förslagets delar om ursprungsbedömning och förslagets förhållande till internationella regelverk. Synpunkterna har bidragit till Sveriges positioner i frågan.

Investeringsskydd

Kommerskollegium har även 2019 arbetat med frågan om investeringsskydd. Sverige har bilaterala investeringsskyddsavtal och omfattas av de avtal EU har ingått. Syftet med avtalen är att underlätta för investerare i det egna territoriet och att skydda egna investerare utomlands.

Myndigheten har under året bidragit med kompetens på området inom ramen för tre pågående förhandlingar. Delar av kollegiets analyser och ändringsförslag har kommit att utgöra EU:s positioner i den pågående förhandlingen i *FN:s kommitté för internationell handelsrätt (Uncitral:s arbetsgrupp III)* om att ersätta *Investor-State Dispute Settlement (ISDS)* med en permanent multilateral investeringsdomstol och i förhandlingen om en modernisering av Världsbankens skiljedomsregler (ICSID Arbitration Rules). Inom EU pågick också en förhandling om ett multilateralt avtal mellan EU:s medlemsstater för att säga upp bilaterala intra-EU investeringsskyddsavtal. Kollegiet analyserade en mängd textförslag som utgjorde del av Regeringskansliets underlag inför förhandlingsarbetet.

Handelspolitiska skyddsinstrument

Under året har Kommerskollegium, förutom att representera Sverige i EU:s kommitté för handelspolitiska skyddsinstrument (TDC) enligt särskilt förordnande, fokuserat på de skyddsåtgärder på vissa

stålprodukter som EU-kommissionen införde 2019. Kollegiet har analyserat EU-kommissionens förslag till skyddsåtgärder samt förslag till ändring av dessa. Fokus har legat på att lyfta svenska intressen i beslutsprocessen samt verka för att åtgärderna begränsas i omfattning för att minimera handelshindrande aspekter. Kollegiets arbete har bland annat bidragit till att EU-kommissionen begränsade möjligheten för tullmyndigheter att ta ut antidumpnings- samt utjämningsåtgärder i kombination med skyddsåtgärderna. Begränsningen var positiv för svenska importörer av stålprodukter, då ett tak sattes för hur hög tilläggstullen i kombination med antidumpnings- samt utjämningsstullen kan bli. Kollegiet har informerat svenska företag om skyddsåtgärderna på stål och det kvotsystem som reglerar åtgärderna. Det har skett genom information på kollegiets webbplats samt individuell rådgivning till företagen.

Handelshinder och marknadstillträde

Kommerskollegium har i uppdrag att förebygga, minska och undanröja handelshinder i länder utanför EU. I EU:s marknadstillträdeskommitté tog kollegiet under 2019 upp eller kommenterade ett antal handelshinder. Det gällde bland annat handelshinder i Sydkorea, Ryssland, Egypten, Kina, Vietnam, Indien, Taiwan, Kanada och Algeriet.

Arbetet i marknadstillträdeskommittén innebär ett nära samarbete mellan Kommissionen, medlemsstaterna och näringslivet. I kommittén arbetar man bland annat med listor över prioriterade handelshinder hos ett trettioital av EU:s främsta handelspartners. Kommerskollegium framförde under året synpunkter på förslag på uppdateringar av listorna för Kina, Ryssland, Chile, USA, Indien och Indonesien.

Kollegiet tog fram underlag inför Sveriges bilaterala handelsmöten med Indien och deltog i mötet i Stockholm. Vidare bidrog vi med underlag till ett för 2020 aviserat möte med Saudiarabien och förberedde underlag till blandkommissionsmötet med Kina, som dock sköts upp.

Uppgifterna från de svenska företagen inhämtades genom enkäter och intervjuer samt via kontakter med svenska ambassader, Business Sweden och handelskamrar.

Hållbar utveckling

Kommerskollegium har vidgat sitt arbete med att kommunicera hållbarhetsfrågor kopplade till handel och handelspolitik. Under 2019 deltog vi allt oftare med ett handelsperspektiv i forum för hållbarhetsfrågor såsom Fairtrade, Transparency International, Swedish Environmental Institute och Klimatforum. Kollegiet har därmed bidragit

till kunskap om alla tre hållbarhetsdimensioners handelskoppling och utvecklat större nätverk för samverkan och erfarenhetsutbyte.

Kommerskollegium har representerat Sverige vid ett flertal internationella möten om handel och hållbarhetsfrågor. Några exempel är EU-kommissionens expertgrupp för handel och hållbar utveckling, OECD:s Joint Working Party on Trade and Environment, där kollegiet bland annat gjort inspel på projekt inom handel och cirkulär ekonomi samt miljöbestämmelser inom frihandelsavtal.

Genom sin referensgrupp för handel och hållbar utveckling har kollegiet utvecklat kommunikation och samarbete med andra myndigheter, civilsamhällesorganisationer och aktörer på hållbarhetsområdet. Genom den plattform som referensgruppen utgör har kollegiet i samarbete med deltagande organisationer synliggjort kopplingarna mellan handel och de olika dimensionerna av hållbarhet och stärkt samverkan med relevanta aktörer. Att kollegiet har utvecklat former för samråd bland annat med civilsamhället har uppmärksammats i Statskontorets kartläggning och analys av hur myndigheter arbetar med information och samråd i sitt EU-arbete.

Myndigheten har även på andra sätt verkat för att synliggöra och stärka kopplingarna mellan handel och hållbarhet. Ett exempel är vårt remissvar på Agenda 2030-delegationens slutbetänkande, där kollegiet lämnade synpunkter för att ytterligare stärka kopplingen mellan näringsliv, handel och hållbarhet.

3.2 WTO

Intresset för WTO och WTO-relaterade frågor har varit stort under 2019. Uppmärksamheten kan kopplas till den pågående krisen inom WTO, men kan även bero på att flertalet andra handelspolitiska händelser under 2019 har haft direkt koppling till WTO.

Under året har krisen inom WTO gjort att Kommerskollegium har prioriterat en rad analyser som rör läget i WTO och aktuella frågor. Exempel på detta är: tvistlösning, användandet av motåtgärder (strafffullar) och dess påverkan på svenska ekonomiska intressen, möjligheten att prissätta koldioxid vid import, särskild och differentierad behandling av utvecklingsländer och regelverket för subventioner. Information har även spridits till företag om USA:s konsultationer om motåtgärder av varor från EU i Airbustvisten.

Kommerskollegium har under året medverkat i Jordbruksverkets utredning *Förhandlingar om fiskesubventioner i WTO – förslag på vägar framåt*. Utredningens slutsatser presenterades för EU-kommissionen för

att bidra till att EU intar en konstruktiv roll i förhandlingarna. Att nå en överenskommelse om att förbjuda vissa typer av fiskesubventioner är ett uttalat delmål i Agenda 2030.

E-handelsinitiativet startade i samband med WTO:s elfte ministerkonferens och slutmålet är ett plurilateralt avtal om e-handel inom WTO. 2019 startade förhandlingarna som nu har drygt 80 medlemmar. Kollegiet har tagit fram förslag till svenska prioriteringar i förhandlingsmandatet och bevakat samt drivit svenska intressen under årets förhandlingsrundor.

Kommerskollegium har följt utvecklingen och bidragit med inspel när det gäller arbetsprogrammet om hållbarhet i WTO:s kommitté för offentlig upphandling. En sammanställning av vilka typer av hållbarhetsaspekter som omfattas i offentlig upphandling i Sverige, togs fram för att ge input i pågående och framtida diskussioner. WTO:s avtal om offentlig upphandling innehåller inte ett tydligt ramverk för hur hållbarhetsaspekter ska eller kan beaktas, samtidigt som det finns ett flertal olika hållbarhetsaspekter som skulle kunna beaktas. Vår bedömning är att ramverket bör tydliggöras i framtida revideringar av avtalet.

3.3 Regionala och bilaterala frihandelsavtal

Kommerskollegium har i uppdrag att följa och analysera EU:s pågående förhandlingar om bilaterala och regionala frihandelsavtal. En central del i arbetet är löpande analysarbete där kollegiet bistår Regeringskansliet med granskning av utkast och bud, vilka ligger till grund för Sveriges förhandlingsposition.

Vi har bidragit med underlag till UD i frihandelsavtalsförhandlingarna med Australien, Nya Zeeland, Indonesien, Chile, Mercosur, samt till framtagandet av mandaten med ett avtal med USA om bedömning av överensstämmelse och ett industrivaruavtal. Kollegiet deltog i ett antal tekniska möten till exempel om Indonesien och om slutresultatet i förhandlingarna om Mercosuravtalet.

Utöver bidrag till pågående förhandlingar har kollegiet särskilt prioriterat att förbättra kommunikationen till företag om färdigförhandlade avtal. Fokus har legat på avtalen med Japan och Kanada. Kommerskollegiums generaldirektör deltog i en företagspanel om EU:s avtal med Kanada, vilket har lett till kontakter med företag som önskar handla med Kanada. Kollegiet har vidare medverkat i ett antal seminarier, oftast i samarbete med andra aktörer som handelskamrar, branschorganisationer och akademiska institutioner. Vi deltog också i UD:s regionala främjarmöte

som hölls i Japan där vi bland annat höll i ett pass om frihandelsavtal och handelshinder. I vårt arbete har vi prioriterat att sprida kunskap om avtalens innehåll och kollegiets roll bland företag och organisationer.

Kommerskollegium har deltagit i EU-kommissionens nyinrättade avtalsspecifika implementeringsmöten, exempelvis om EU:s avtal med Kanada. Vi har ingått i ett implementeringsnätverk med medlemsstaterna där vi presenterat kollegiets arbete på området. Nya kontakter har knutits med European Enterprise Network (EEN) och dess svenska representant. EEN ser oss som en viktig aktör gällande utbildning om frihandelsavtal. Genom samarbete med EEN:s nätverk kan vi ge konkret stöd till svenska företag även på regional nivå. Vi har genom diskussioner med UD lyft frågan om implementering av frihandelsavtal till Sveriges nya export- och investeringsstrategi.

Kommerskollegium har tidigare tagit fram ett textförslag på hur bestämmelser om samarbete mot antibiotikaresistens skulle kunna formuleras i EU:s frihandelsavtal med tredje land. Det har bidragit till att frågan numera finns med från början i EU-kommissionens textförslag inför förhandlingar om frihandelsavtal. Så var exempelvis fallet i förhandlingarna med Indonesien under året.

3.4 Ärendehandläggning

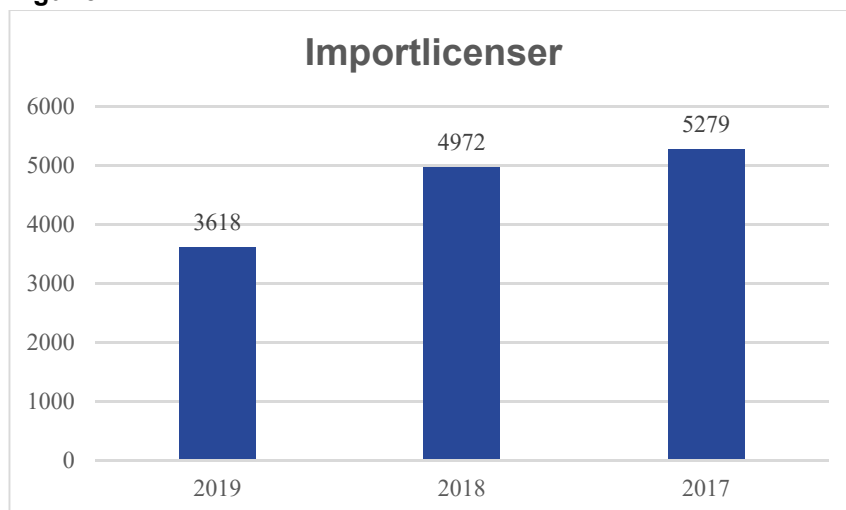
Ansökningar om tullbefrielser och tullkvoter

Syftet med EU:s system för insatsvaror är att genom tullbefrielser och tullkvoter underlätta tillgången till insatsvaror för att främja EU-företagens konkurrenskraft. Kommerskollegium har under 2019 arbetat med att stärka informationsspridningen om systemet. Detta har resulterat i ett större intresse för frågan hos företag. Under året beslutade kollegiet att lämna in 18 svenska ansökningar om tullbefrielse/tullkvot till EU-kommissionen, vilket är en ökning mot föregående år, då två ansökningar lämnades in. Under 2017 lämnades fyra ansökningar in.

Import- och exportlicenser för industrivaror

Kommerskollegium hanterar import- och exportlicenser för industrivaror. För närvarande kräver EU importlicens för vissa järn-, stål- och aluminiumprodukter. Importlicenskraven för järn, stål och aluminium gällde för alla länder utanför EU utom för Norge, Island och Lichtenstein. Antal licensärenden har minskat jämfört med föregående år. Den främsta orsaken är att EU införde definitiva skyddsåtgärder för vissa järn- och stålvaror den 2 februari 2019, vilket innebar att importlicenskraven för de berörda produkterna togs bort.

Figur 5

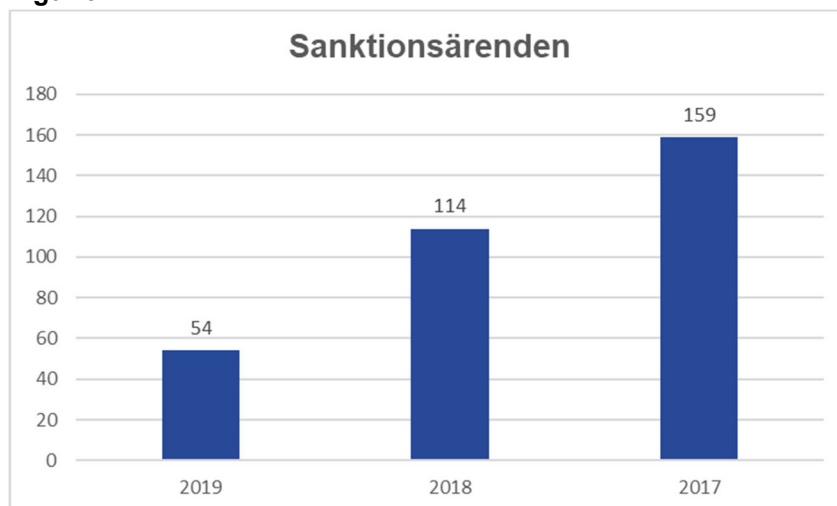
Kommerskollegium hanterar även ansökningar om exporttillstånd enligt Tortyrförordningen. Under 2019 har vi beviljat tillstånd i 6 ärenden och meddelat avslag i 2 ärenden.

Sanktioner

Kommerskollegium har vissa uppgifter som behörig myndighet avseende ekonomiska sanktioner. Vid slutet av 2019 ansvarade kollegiet för sanktioner gentemot sammanlagt 11 länder. Kommerskollegium ansvarar för i huvudsak två typer av sanktioner: handelsrestriktioner och finansiella restriktioner riktade mot juridiska personer. Användning av ekonomiska/handelsrelaterade sanktioner som utrikespolitiskt verktyg har under en längre tid ökat.

Kommerskollegium har avslutat 54 sanktionsärenden under året, en minskning jämfört med tidigare år, troligen till följd av förändrade handelsmönster hos företagen. Ärendena består framförallt av ansökningar om exporttillstånd och samråd om exporttillstånd, när ansökan gjorts i ett annat EU-land. Av dessa 54 ärenden utgjorde 16 ansökningar om exporttillstånd till Ryssland att jämföra med 24 ansökningar 2018 och 18 ärenden 2017.

Figur 6

Kommerskollegium har även deltagit vid Financial Sanctions Expert Group, där också experter från Finland, Danmark, Tyskland, Nederländerna, Storbritannien, Frankrike, Spanien och Italien deltar.

3.5 Kostnader – ett starkt handelssystem

De totala kostnaderna inom verksamhetsområdet har ökat med 1 620 tkr, vilket framförallt förklaras av en högre timkostnad. Inom analys- och utredningsverksamheten har fokus legat på utredningar inom frihandelsavtals- och hållbarhetsområdet, tullar och WTO, vilket är tydligt i tabellen. Informationsinsatserna har minskat på totalen under året jämfört med 2018, men har ökat inom brexit och är fortsatt stora för hållbarhetsområdet. Kostnaden för licenshanteringen har minskat, vilket beror på införandet av ett nytt licenssystem.

Tabell 3 – Kostnader Ett starkt handelssystem

År	2019	2018	2017
	tkr	tkr	Tkr
Analys och utredningar	45 567	41 882	39 360
Varav			
Hållbar utveckling	5 703	4 777	4 204
Skyddsinstrument (antidumpning m.m.)	2 200	2 332	1 994
Regionalt/bilateralt	6 556	5 306	6 529
Tullar, annat än tullärenden	2 992	1 771	1 516
Ursprungsregler	3 003	2 336	2 699
Immaterialrätt	962	1 490	520
Offentlig upphandling	1 022	913	533
WTO-frågor (inkl. tvistlösning)	2 067	1 064	895
Investeringar	1 897	1 843	2 119
Jordbruk och SPS	2 933	3 281	3 753
Tekniska regler	4 616	4 584	3 670
Handelsprocedurer	1 141	1 353	1 617
Handelshinder och marknadstillträde	2 526	2 270	1 835
Tjänstehandel	2 360	2 764	2 314
Övriga analyser och utredningar	5 589	5 797	5 161
Förmedla och utbyta kunskap	4 491	6 177	4 320
Övrigt Ett starkt handelssystem	5 777	6 155	5 809
Varav			
Handelshinder utanför EU	681	865	435
Tullsuspensionsärenden m.m.	144	148	406
Licensärenden m.m. inkl. utveckling	1 664	2 005	1 736
Utrikeshandelsstatistik	2 328	2 203	2 105
Ekonomiska sanktioner	851	829	1 029
Tillsyn handelskamrar	109	105	98
Totala kostnader Ett starkt handelssystem	55 835	54 214	49 489

4 Goda förutsättningar för utvecklingsländer

Inom ramen för myndighetens internationella utvecklingssamarbete verkar Kommerskollegium för att stärka handelskompetensen i låg- och medelinkomstländer med utgångspunkt i Agenda 2030. Därigenom bidrar myndigheten till bredare och mer självbärande relationer mellan utvecklingsländer och Sverige. Det långsiktiga målet är att skapa goda förutsättningar för utvecklingsländer att delta i internationell handel och bidra till hållbar utveckling. Kollegiet arbetar med huvudsakligen två målgrupper: dels offentliga institutioner, ofta i form av handelsministerier, dels företag som exporterar eller vill exportera till EU och Sverige.

Verksamheten fokuserar på kapacitetsutveckling, både på individuell och organisatorisk nivå. Utveckling på organisatorisk nivå är målet för kollegiets bilaterala projekt. Insatserna syftar till att stödja samarbetsorganisationens kapacitet att verka som en effektiv, tillförlitlig och transparent institution på handelsområdet.

4.1 Open Trade Gate Sweden

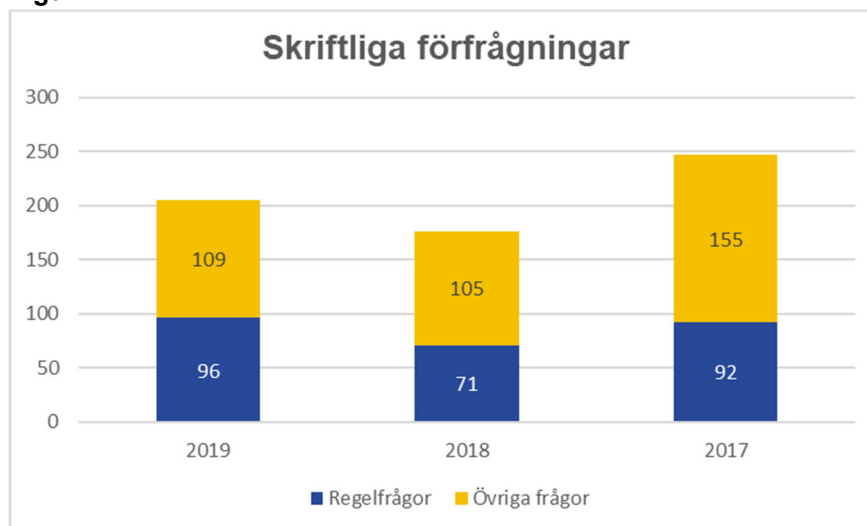
Open Trade Gate Sweden (OTGS) är en kontaktpunkt inom Kommerskollegium. Målet med verksamheten är att öka kunskapen om Sveriges och EU:s handelsregler hos exportörer i utvecklingsländer, och därmed möjliggöra marknadstillträde till Sverige och EU. Under året fick Kommerskollegium regeringens uppdrag att utvidga verksamheten till att ytterligare underlätta export från utvecklingsländer genom nätverksbyggande, förmedling av affärskontakter och projekt. Detta utvecklingsarbete har pågått under 2019.

Under 2019 genomförde OTGS nio informationsinsatser i Tanzania, Ukraina, Sydafrika och Nigeria. Dessutom ägde fem informationsinsatser rum i Stockholm, med delegationer från Pakistan, Bolivia, Sri Lanka, Dominikanska republiken och Ukraina. Vi genomförde även ett webinarium med exportörer från Ecuador.

I Ukraina har Open Trade Gate Sweden ett mer långsiktigt samarbete och där har vi bland annat bidragit med exportrelaterad information till en webb-portal för ukrainska företag som lanserades sommaren 2019. Portalen har använts av flera tusen användare sedan lanseringen.

Antalet regelsvar till OTGS har ökat jämfört med föregående år, från 71 till 96 ärenden, vilket kan vara ett resultat av förbättrad kommunikation i samband med informationsinsatserna.

Figur 7

4.2 Internationella samarbetsprojekt

Kommerskollegiums interna arbete med att vidareutveckla myndighetens biståndsverksamhet har fortsatt under 2019. En ny strategisk plan har tagit fram med syfte att tydliggöra övergripande mål och riktning för utvecklingssamarbetet, samt myndighetens roll inom ramen för svensk biståndspolitik.

Fokus för utveckling av det operativa arbetet har legat på integrering av hållbarhetsperspektiven samt att förbättra metoder för lärande och kapacitetsutveckling. Nya verktyg och metoder har använts vid genomförande av workshops och utbildningar inom ramen för flera samarbeten. Även metoder för uppföljning har vidareutvecklats och applicerats inom verksamheten. Två av kollegiets samarbeten har följts upp och utvärderats av externa konsulter under året. Rapporternas resultat och rekommendationer inkluderas nu i utveckling av nya samarbetsprojekt.

Liberia

Kommerskollegium har sedan 2013 samarbetat med Liberias regering för att stödja arbetet med landets WTO-anslutning. Projektet har varit helt finansierat av Sida och avslutades 2019. Efter att Liberia blev WTO-medlem 2016, har samarbetet fokuserat på implementering av landets åtaganden gentemot WTO. Särskilt fokus har lagts på: tekniska handelshinder (TBT), hälsoskyddsåtgärder (SPS), tjänster samt handelsprocedurer och kommunikation med syfte att landet ska kunna dra nytta av sitt WTO-medlemskap.

Kommerskollegium bedömer att Liberia idag har tillräcklig teknisk och organisatorisk kapacitet att hantera sitt WTO-medlemskap. Detta

omfattar nödvändiga funktioner, samordnings- och koordineringsmekanismer såväl som teknisk expertis. Samtidigt har landet stora makroekonomiska utmaningar och den nuvarande politiska styrningen bidrar till låg utväxling av kompetensen.

Under 2019 genomfördes en extern slututvärdering av projektet. Utvärderarna pekar på goda, eller mycket goda resultat på både individuell och organisatorisk nivå. Exempelvis innebär själva WTO-medlemskapet ett resultat på effekt-nivå med antagande av ny lagstiftning och långsiktiga konsekvenser. Dessutom har en stor grupp tjänstemän (närmare 20 personer), fått mycket god teknisk kunskap relevant för WTO-anslutningen och medlemskapet. En ännu större grupp intressenter har fått ökad medvetenhet om WTO-frågor. Samtidigt ifrågasätter konsulterna om uppnådda resultat är hållbara över tid då kollegiets metod för att bygga kapacitet har varit mer teknisk än organisatorisk (ledarskap och strategisk styrning). Rapporten pekar på flera viktiga lärdomar som myndigheten tar med sig i den fortsatta verksamheten med andra projekt.

Ecuador

Sedan 2017 pågår ett samarbete mellan Kommerskollegium och Ecuadors handelsministerium med syfte att stödja implementeringen av landets frihandelsavtal med EU. Fokus har legat på fyra olika sakområden: handel och hållbarhet, tekniska handelshinder, tjänstehandel och ursprungsregler. En överenskommelse om förlängning av samarbetsprojektet inom de tre förstnämnda områdena beslutades i början av året och projektet planeras fortlöpa till och med 2020.

Arbetet inom området tekniska handelshinder har resulterat i en vägledning för konsekvensanalys (Ria) vid framtagande av nya tekniska föreskrifter. Under året har fokus legat på att utbilda tjänstemän vid ministeriet (och Ecuadors standardiseringsorgan, INEN) i Ria-metoden. Som ett resultat av detta har ministeriet självständigt genomfört utbildningar i metoden för andra reglerande myndigheter.

På området handel och hållbarhet har en handbok för implementering av hållbarhetskapitlet inom frihandelsavtalet med EU färdigställts, i samarbete med EU-kommissionen. Syftet med handboken är att institutionalisera samarbetet mellan ministerier och civilsamhället när det gäller implementeringen av kapitlet. I enlighet med projektets ambitioner har ministeriet under året tagit ett större ägarskap för samarbetet med övriga ministerier och civilsamhället. Handboken har uppmärksammats av intressenter i Ecuador såväl som i andra länder i regionen, samt EU:s

andra handelspartner. Den lyfts också fram i EU-kommissionens årliga rapportering om implementering av frihandelsavtal.

På området tjänstehandel har diskussioner och workshops hållits för att analysera ministeriets arbetsmetoder för att ta fram bud i tjänstehandelsförhandlingar. Efter detta har arbete med att utveckla en handbok för att institutionalisera och delvis förbättra befintlig arbetsmetod påbörjats.

Zambia

Kollegiet har sedan 2014 samarbete med University of Zambia. Under året förlängdes samarbetet till och med 2020 och inkluderar nu ytterligare två universitet, Copperbelt University och Mulungushi University. Målet med samarbetet är att utveckla och stärka universitetens handelspolitiska utbildningar. Detta görs bland annat genom att höja kompetensen hos de lektorer som genomför utbildningen. Under tre år har lektorer deltagit i kollegiets utbildningsprogram Trade Academy, där delar har skräddarsyttts för denna målgrupp. De lektorer som deltagit i utbildningen har fått nya handelspolitiska kunskaper och en ökad förståelse för nya pedagogiska verktyg som de idag med stor självständighet använder i sin undervisning. Arbetet med att utveckla ett undervisningsmaterial för kurserna har också fortlöpt under året. Vidare har de handelspolitiska utbildningarna stärkts genom att universiteten anställt fler lektorer, antagit kursplaner samt avsatt resurser för att genomföra kurserna.

Kollegiet har även pågående diskussioner med handelsministeriet i Zambia om ett nytt långsiktigt samarbete inom området tekniska handelshinder. Arbeta med problemanalys och målbild för projektet har löpt under året. En insats riktad mot en större grupp berörda aktörer på området i Zambia har genomförts med syftet att kartlägga kunskapsnivå, behov och relevanta målgrupper. Ambitionen är att ett projekt ska kunna inledas kommande år.

Bangladesh

Sedan 2018 har Kommerskollegium haft en pågående dialog med Bangladesh för att få till stånd ett nytt samarbetsprojekt. Arbetet med att formulera syfte, mål och inriktning på samarbetet har pågått under året. Utgångspunkten har varit det faktum att Bangladesh till följd av sin ekonomiska utveckling kommer att fasas ut från FN:s grupp om minst utvecklade länder 2024. Därmed förlorar landet viktiga tullnedsättningar och andra handelsförmåner inom ramen för WTO-systemet. Som följd ser Bangladesh regering ett behov av att stärka landets kapacitet i att förhandla frihandelsavtal med viktiga handelspartners. Ambitionen är att

samarbetet ska fokusera både på teknisk kompetens och organisationsfrågor såsom ledning och styrning. Att det senare är av stor vikt för att uppnå hållbara resultat är en lärdom kollegiet dragit av det avslutande samarbetet i Liberia. Avsikten är att samarbetet formellt ska starta under 2020.

Utbildningsprogrammet Trade Academy

Kommerskollegiums årliga utbildningsprogram Trade Academy har fortsatt under 2019. Det är en ämnesmässigt bred och avancerad utbildning som syftar till att höja kapaciteten hos framförallt tjänstemän som arbetar med handel och handelspolitik i utvecklingsländer. 2019 års delkurser genomfördes med goda resultat. Sammanlagt deltog 46 personer från 13 länder. Att deltagare från olika delar av världen möts och utbyter erfarenheter lyfts av många som en stor behållning med utbildningen och bidrar till att stärka lärandet. Deltagarna uppgav i utvärderingar att de fått ökade och relevanta kunskaper i handelspolitiska frågor samt en ny syn på och förståelse för handelspolitik. Kopplingen mellan handel och hållbarhet får stort utrymme i utbildningen, vilket av många deltagare upplevs som en ögonöppnare och ett perspektiv flera av dem tar med sig in i det egna arbetet.

En uppföljning av de tre första omgångarna av utbildningen genomfördes under året av externa konsulter. Deras rapport visar på goda resultat på individuell nivå bland de som deltagit. Deltagarna menar att de fått användning för kunskaperna i sitt arbete och haft möjlighet att dela med sig av lärdomarna till kollegor. Flera hävdar också att deras respektive organisationer till viss del hanterar handelopolitiska arbetsuppgifter på ett annat sätt idag till följd av deras medverkan i Trade Academy. Som ett led i att nå resultat även på organisationsnivå har kollegiet valt att inkludera deltagare från de samarbetsländer i vilka myndigheten bedriver långsiktiga projekt. Flera deltagare i Trade Academy har därmed också roller i kollegiets samarbetsprojekt i enskilda länder. I flera fall kan man se synergieffekter mellan projekten.

4.3 Intäkter och kostnader – utvecklingssamarbetet och OTGS

De totala kostnaderna för utvecklingssamarbetet och OTGS är i samma nivå 2019 som 2018. Det Sida-finansierade projektet i Liberia har avslutats under 2019 och kostnaderna har därmed minskat jämfört med tidigare år. Det anslagsfinansierade utvecklingssamarbetet har ökat under 2019, där vårt samarbetsprojekt med Bangladesh är det enskilda projekt som ökat mest. Samarbetet planeras utvidgas ytterligare åren framöver.

OTGS verksamhet har ökat under året i och med ett utvidgat uppdrag och en utökning av vårt biståndsanslag med 1 500 tkr.

Tabell 4 – Intäkter och kostnader utvecklingssamarbetet och OTGS

År	2019	2018	2017
	tkr	tkr	tkr
Intäkter av anslag	20 530	17 401	14 257
Övriga intäkter	2 286	5 229	7 237
Summa intäkter	22 816	22 630	21 494
Kostnader			
Liberia-projektet	2 396	5 009	6 955
Trade Academy	3 462	4 179	4 120
Ukraina	26	203	996
Ecuador	1 716	2 100	1 694
Zambia handelsutbildning	1 455	1 403	1 649
Zambia TBT	791	595	33
Bangladesh	2 000	655	0
Colombia	657	0	0
Externa uppdrag (t.ex. från Swedac)	0	225	160
Programutveckling, övriga mindre insatser	2 101	2 388	897
Projektadministration*	1 344		
OTGS	6 978	5 879	5 037
Summa kostnader	22 926	22 636	21 542
Resultat	-110	-6	-48
Akkumulerat resultat (inkl. årets resultat)	102	212	218

*Posten särredovisas från och med 2019 för att underlätta vid planering och uppföljning. Tidigare år var kostnaden redovisad på de olika projekten varför inga jämförelsetal finns i tabellen.

5 Övrig rapportering

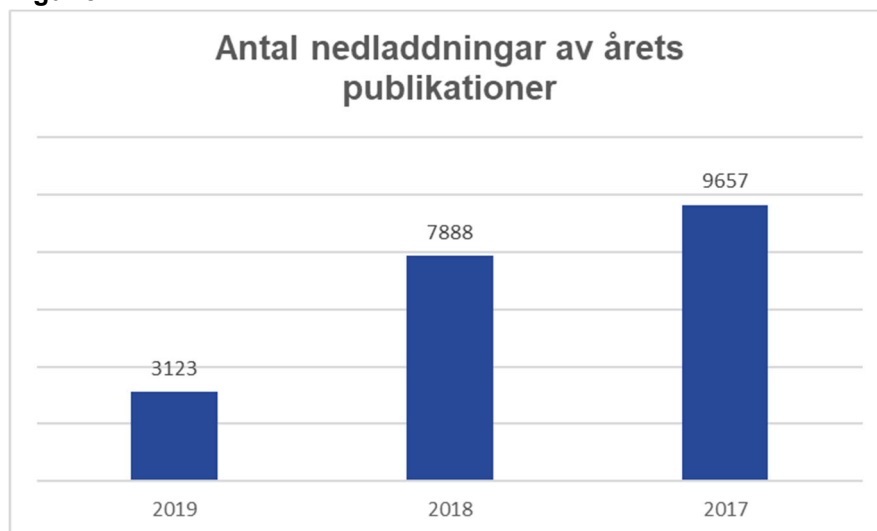
5.1 Övergripande kommunikationsarbete

5.1.1 Publikationer

Under 2019 gav Kommerskollegium ut 18 publikationer: nio rapporter, fyra årsrapporter och fem vägledningar. Vägledningarna riktade sig till myndigheter och kommuner, tjänstemän i utvecklingsländer samt företag. Antal nedladdningar av publikationerna är ett mått dels på hur väl vi har spridit och kommunicerat dem, dels på intresset och relevansen för själva ämnet.

Flest nedladdningar gjordes av *Sverige i EU – Handel, investeringar, personrörlighet, tillväxt och produktivitet*, *Who Uses the EU's Free Trade Agreements?* och *The Fourth Industrial Revolution*.

Figur 8

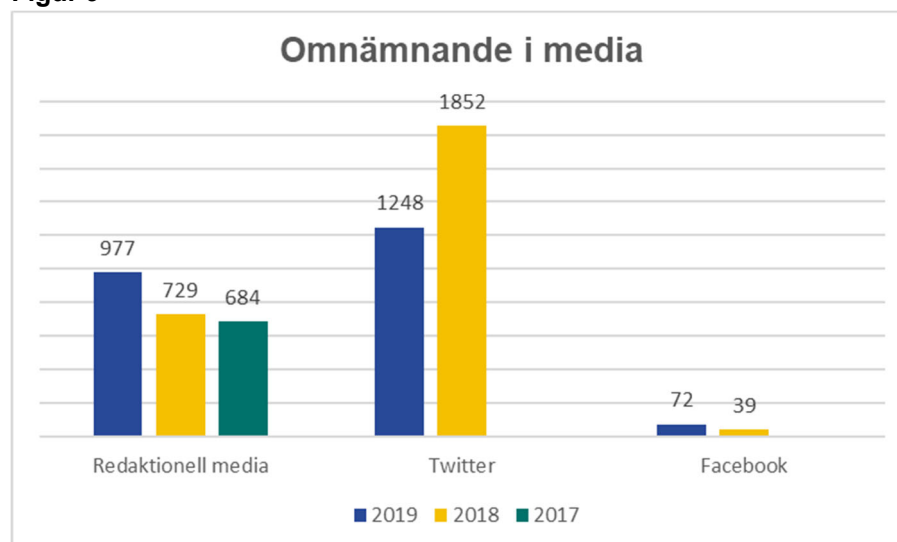
Jämfört med år 2018 har antalet nedladdningar av det innevarande årets publikationer minskat kraftigt trots att antalet publikationer ökat. En bidragande orsak är att sju av dem publicerades under november-december 2019 medan under 2018 publicerades de flesta under första halvåret.

5.1.2 Media

Målet med vårt mediearbete är att Kommerskollegium ska ses som en aktiv, trovärdig och tillförlitlig källa för de redaktionella medierna, så att de vänder sig till oss för att få våra kommentarer, bedömningar och kunskap. Syftet är att medierna, läsare, lyssnare och tittare ska få korrekt, saklig och aktuell kunskap om våra frågor. Antalet inslag och artiklar är till viss del beroende av frågornas allmänna intresse, men också av vår

förmåga och beredskap att arbeta gentemot medier. I figur 9 nedan visas omfattningen av Kommerskollegiums genomslag i redaktionella respektive sociala medier under året. Siffrorna kommenteras under respektive rubrik under figuren.

Figur 9

*** från och med 2019 redovisas omnämnanden i media utan de inlägg som Kommerskollegium har producerat. Motsvarande siffror för 2017 och 2018 har justerats. Siffror saknas 2017 för Twitter och Facebook.**

Redaktionell media

Kommerskollegiums genomslag i redaktionell media ökade med 34 procent under 2019. En stor del av ökningen mellan år 2018 och 2019 kan förklaras med intresset för brexit samt att TT skrev fler artiklar där Kommerskollegium medverkade och citerades, och att sedan fler redaktioner valde att publicera artiklarna. Det gäller artiklarna om Kinas hot mot Sverige samt våra utredningar om Kina och USA-konflikten, effekten av USA:s eventuella biltullar och användandet av Sydkoreaavtalet.

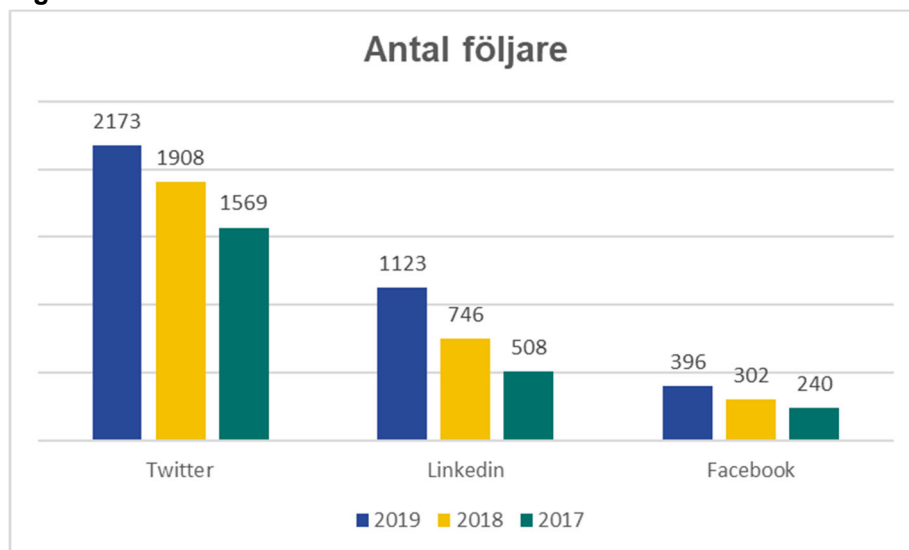
Sociala medier

Kommerskollegium använder aktivt tre sociala kanaler: Twitter, LinkedIn och Facebook. Kanalerna används för att skapa öppenhet och transparens kring vår verksamhet, bygga förtroende för våra experter och för att sprida kunskap i form av nyheter, intervjuer, infografik, referat och publikation.

Mängden omnämnanden på Twitter minskade från 2018 till 2019. Det beror bland annat på minskad aktivitet bland våra följare, vilket är i linje med en allmän trend för svenskarnas användning av sociala medier.

Av figur 10 nedan framgår utvecklingen av antalet följare på sociala medier, med en ökning på 24 procent för Kommerskollegiums Twitter och Linkedinkonto mellan 2018–2019.

Figur 10

Det kan noteras att antalet följare ökar samtidigt som antalet inlägg på Twitter har minskat. Kommerskollegium har under året gjort 390 inlägg på Twitter, en minskning från året innan då 570 inlägg gjordes. Under 2017 gjordes 395 inlägg.

På LinkedIn har Kommerskollegium haft samma aktivitet som året innan. Under 2019 gjordes 136 inlägg, att jämföra med 140 året innan. Under 2017 gjordes 94 inlägg.

Kommerskollegiums aktivitet på Facebook har minskat sett över tre år. Under 2019 gjordes 133 inlägg, året innan var det 182 och året dessförinnan (2017) var det 192 inlägg.

5.1.3 Webben

Under 2019 fortsatte arbetet med att hålla Kommerskollegiums webb och dess olika ingångar aktuella.

Intresset ökade för Kommerskollegiums handelsstatistikblad som visar Sveriges varuhandel uppdelad på land eller region. Antalet visningar ökade med 45 procent till 79 831. En anledning är att vi under de senaste två åren mer aktivt spridit kännedom om att handelsstatistikbladen finns, genom våra sociala kanaler, nyheter på webben när årssiffrorna är klara samt via Kommerskollegiums nyhetsbrev för företag.

5.1.4 Nyhetsbrevet

Utrikeshandelsnytt – Kommerskollegiums nyhetsbrev för företag, utkom med tolv nummer även 2019. Nyhetsbrevet sprids dels direkt till registrerade mottagare, dels via sociala medier och Kommerskollegiums webbplats.

5.1.5 Studiebesök från skolor

Ett sätt för oss att förmedla kunskap om handel är att ta emot skolklasser. Under 2019 fick vi inte mindre än 42 besök, vilket innebar möten med 1 350 elever, att jämföra med 900 under 2018. Kärnan i skolmaterialet är skriften *Varför handlar vi med omvärlden?* där syftet är att gymnasieelever ska få ökad kunskap om internationell handel. Under 2019 beställdes drygt 26 000 exemplar.

5.2 Kompetensförsörjning

I detta kapitel redovisas de åtgärder som Kommerskollegium har vidtagit för att säkerställa att vi har kompetens för att fullgöra myndighetens uppdrag.

Vår omvärld förändras ständigt och därmed förändras också förutsättningarna för vår verksamhet. För att Kommerskollegium ska kunna leverera relevanta analyser krävs en god kompetensförsörjning genom att ständigt utveckla vår kompetens. Åtgärderna för att säkerställa myndighetens kompetens omfattar framför allt tre områden: det enhetsöverskridande arbetet, den interna kunskapsdelningen och en god arbetsmiljö. Dessa tre områden påverkar och stödjer varandra.

Enhetsöverskridande arbete

Kommerskollegiums analyser, utredningar och projekt genomförs så gott som alltid genom ett samarbete mellan medarbetare på olika enheter och med olika kompetenser. Ur kompetensförsörjningssynpunkt är det här arbetssättet viktigt, då det ger möjlighet för olika synsätt att mötas vilket främjar nya tankar och kan ge både ett djupare och bredare slutresultat.

På Kommerskollegium uppmuntrar vi att medarbetare får kunskaper inom fler verksamhetsområden genom att byta arbetsuppgifter internt. En intern rörlighet ger medarbetare möjlighet att utveckla sin kompetens och för myndigheten att behålla kompetens. Det skapar också förutsättningar för att kunna se paralleller till fler områden, hantera frågor av principiell karaktär, sätta frågorna i större sammanhang och bedöma relevansen i olika situationer.

Intern kunskapsdelning

Under 2019 har vi ytterligare vidareutvecklat vårt forum för internt lärande och kunskapsutbyte Fredagsforum. Syftet med Fredagsforum är att dela kunskap med varandra internt genom öppna och informella diskussioner inom aktuella ämnen för verksamheten. Årets forum har behandlat aktuella frågor från alla målområden.

Vi anordnar också mer specialiserade seminarier med externa föreläsare genom så kallat Handelspolitiskt forum (HP-forum).

Kommerskollegiums stående veckomöte (torgmötet) är ett tillfälle för alla anställda att ta del av viktig och aktuell information.

Under 2019 har vi genomfört en generell kompetenshöjning om hållbarhet för hela myndigheten. En medarbetardag hölls i september med inbjudna externa experter inom olika hållbarhetsområden. Under hösten 2019 har kollegiets egna experter inom hållbarhet genomfört workshops på alla enheter.

En god arbetsmiljö

En god arbetsmiljö är avgörande för att behålla kompetens och utveckla verksamheten. Det systematiska arbetsmiljöarbetet bedrivs i samverkan med medarbetarna som en integrerad del i verksamheten. Under 2019 har vi genomfört skyddsronder, medarbetarundersökningar, erbjudit hälsotester, ergonomiföreläsning och ergonomironder, möjlighet till friskvårdsbidrag och friskvårdstimme. Arbetsmiljö och hälsa är en stående punkt på agendan i myndighetens samverkansgrupp där arbetsgivare, fackligt förtroendevalda och huvudskyddsombud ingår.

Kommerskollegiums sammantagna bedömning är att de åtgärder som vidtagits bidrar till att nå verksamhetsmålen. Genom att arbeta enhetsöverskridande, prioritera den interna kunskapsdelningen och investera i en god arbetsmiljö är kollegiet en lärande organisation där kompetensen kommer verksamheten till nytta.

5.3 Miljömålsarbetet

Kommerskollegium fick 2015 i uppdrag att analysera vilka miljö kvalitetsmål och delar av generationsmålet som är relevanta för den egna verksamheten. Uppdraget bestod också i att kollegiet skulle upprätta en plan med åtgärder för genomförandet. Myndigheten ska i sina årsredovisningar för 2016–2019 redovisa hur planen genomförs.

I kollegiets genomförandeplan identifierades förutom generationsmålet sex miljö kvalitetsmål som särskilt relevanta för myndigheten: begränsad

klimatpåverkan, frisk luft, bara naturlig förurning, giftfri miljö, skyddande ozonskikt, ett rikt odlingslandskap. Det är dock svårt att koppla kollegiets insatser under året till de specifika målen eftersom de flesta insatser handlar om kunskapsuppbyggnad och hänsynstagande till miljö på ett mer generellt plan. Nedan återfinns en sammanfattning av hur kollegiet arbetade med genomförandeplanen under 2019. Följande av de insatser som nämns återfinns i andra delar av årsredovisningen

Integreringen av miljöaspekter i det löpande arbetet med övervakning av regler, svar på remisser, deltagande i internationella förhandlingar och internationellt kommittéarbete samt extern kommunikation har fortlöpt under året. Kollegiets interna kompetens inom miljöområdet har stärkts, särskilt inom klimatområdet. Detta som en följd av ett antal internutbildningsinsatser inom klimat och hållbarhet.

Kommerskollegium har under året gjort inspel kring hur den nya EU-kommissionen kan prioritera åtgärder för en förbättrad inre marknad, där ett antal förslag som både skulle främja den inre marknaden och olika miljömål presenterades.

Under året har kollegiet haft ett fortsatt fokus på att ytterligare integrera miljöaspekter i utvecklingssamarbetet. Detta har bland annat bestått av särskilda sessioner om handel och miljö under kollegiets utbildning Trade Academy, samt vid specifika utbildningsinsatser på plats i samarbetsländerna. Kollegiet har bidragit till implementering av kommissionens åtgärdsplan på området genom att publicera och kommunicera en handbok för implementering av hållbarhetskapitel i handelsavtal mellan EU och Ecuador.

Kollegiet har fortsatt bidragit till arbetet med att ytterligare stärka implementeringen av hållbarhetskapitel i frihandelsavtal genom extern kommunikation och deltagande i EU-kommissionens expertgrupp om handel och hållbar utveckling.

På den internationella arenan har Kommerskollegium under året fortsatt arbetet inom OECD:s arbetsgrupp för handel och miljö, där vi bland annat gjort inspel på projekt inom handel och cirkulär ekonomi samt miljöbestämmelser inom frihandelsavtal. Kollegiet har bevakat frågor kring miljöskadliga subventioner, och deltagit i diskussioner och möten om hur subventioner till fossila bränslen kan fasas ut. Utöver detta har kollegiet bistått i Jordbruksverkets uppdrag om att föreslå en struktur för ett kommande WTO-avtal, som syftar till att avskaffa subventioner till illegalt, orapporterat och oreglerat fiske och förbjuda subventioner som bidrar till överfiske och överkapacitet. Slutligen har kollegiet deltagit i en

expertgrupp för en SOU som utreder införande av en skatt på kemikalier i kläder och skor.

Kommerskollegium har under året fokuserat sitt arbete på särskilda verktyg som kan användas för att minska koldioxidutsläpp. Detta har bland annat bestått i en utredning om *Gränsjusteringsåtgärder för koldioxidutsläpp – En analys av de handelsrelaterade aspekterna och vägen framåt* som genomfördes på uppdrag av UD samt en presentation av verktyget på Klimatforum och för Svenskt Näringsliv. Verktyget och slutsatserna från rapporten har också presenterats för Regeringskansliet, forskare och civilsamhället samt på kollegiets referensgrupp för handel och hållbarhet.

5.4 Agenda 2030

I enlighet med uppdrag i regleringsbrevet redovisade kollegiet i början av maj hur myndighetens verksamhet bidragit till Agenda 2030 samt hur vi arbetat för att integrera de tre dimensionerna av hållbarhet i vårt arbete. Kollegiet har fortsatt varit engagerat i projektet Myndigheter för hållbar utveckling. Inom detta projekt samlas ett fyrtiotal myndighetschefer regelbundet för att diskutera hur svenska myndigheter kan bidra till genomförandet av Agenda 2030.

Kommerskollegium har i uppdrag att bidra till genomförandet av Sveriges politik för global utveckling (PGU). Kollegiet beaktar, när så är lämpligt, ett utvecklingsperspektiv i sina analyser. I sådana fall för kollegiet resonemang om effekter för utvecklingsländer eller fattiga människors perspektiv samt hur regelverk kan utformas i utvecklingsfrämjande riktning. I enlighet med kollegiets regleringsbrev har redovisningen av arbetet med PGU ersatts av redovisningen av kollegiets arbete med Agenda 2030.

5.5 Informationssäkerhet

Under 2019 har Kommerskollegium inom ramen för sitt systematiska informationssäkerhetsarbete granskat samtliga IT-system. Myndigheten har inrättat ett informationssäkerhetsråd som löpande genomför riskbedömningar i informationssäkerhetsfrågor. Kommerskollegium har i enlighet med säkerhetsskyddslag (2018:585) genomfört en säkerhetsskyddsanalys och upprättat en säkerhetsskyddsplan.

Utrikesdepartementet och Kommerskollegium har under december månad genomfört en uppföljning av myndighetsdialogen med avseende på informations- och cybersäkerhet. Åtgärderna bedöms ha lett till ett stärkt informationssäkerhetsarbete.

5.6 Praktikplatser i staten

Kommerskollegium har i uppdrag att ställa praktikplatser till förfogande åt personer med funktionsnedsättning och nyanlända (via Arbetsförmedlingen). Kollegiet anmälde praktikplatser till Arbetsförmedlingen men fick inga matchande praktikanter. För att få praktikanter på plats hade vi löpande kontakt med *Korta vägen* och andra projekt via universitet och högskolor.

5.7 Publikationer under 2019

Rapporter

- *Effekter av tilläggstullar på import till USA av motorfordon och fordonskomponenter*
- *Effekter på Sveriges varuhandel av EU:s frihandelsavtal*
- *Gränsjusteringsåtgärder för koldioxidutsläpp*
- *Handelsrelationen mellan USA, Kanada och Mexiko - en jämförande analys mellan USMCA och NAFTA, CPTPP respektive EU:s frihandelsavtal*
- *One-size-fits-all? Immaterialrättsregler i frihandelsavtal*
- *Sverige i EU - Handel, investeringar, personrörlighet, tillväxt och produktivitet*
- *The trade effects of the EU's regional trade agreements*
- *The Fourth Industrial Revolution*
- *Who Uses the EU's Free Trade Agreements?*

Guider, handböcker, vägledningar

- *Inre marknadsguide för kommuner 2019*
- *Inre marknadsguide för myndigheter 2019*
- *Manual de implementación del Título de Comercio y Desarrollo Sostenible (CDS) del Acuerdo Comercial entre la Unión Europea y Ecuador*
- *Möjlighet till tullbesparing för ditt företag*
- *TSD Handbook*

Årsrapporter

- *Solvit Sverige 2018*
- *Årsrapport 2018 - anmälningsproceduren enligt tjänstedirektivet*
- *Årsrapport 2018 - anmälningar av tekniska föreskrifter*
- *Årsrapport 2018 - Kommerskollegiums bidrag till målen i Agenda 2030*

6 Finansiell redovisning

- Resultaträkning
- Balansräkning
- Anslagsredovisning
- Tilläggsupplysningar och noter

RESULTATRÄKNING

(tkr)	Not	2019	2018
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	1	108 481	102 004
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2	2 604	5 598
Intäkter av bidrag	3	1 088	277
Finansiella intäkter	4	8	14
Summa		112 181	107 893
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	5	-79 996	-78 522
Kostnader för lokaler	6	-12 535	-9 535
Övriga driftkostnader	7	-18 926	-19 144
Finansiella kostnader	8	-35	-85
Avskrivningar och nedskrivningar		-799	-614
Summa		-112 291	-107 899
Verksamhetsutfall		-110	-6
Transfereringar			
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag		4 200	4 550
Lämnade bidrag	9	-4 200	-4 550
Saldo		0	0
Årets kapitalförändring	10	-110	-6

BALANSRÄKNING

(tkr)	Not	2019-12-31	2018-12-31
Immateriella anläggningstillgångar			
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	11	2 136	1 818
Summa		2 136	1 818
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	12	156	0
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	13	397	561
Summa		553	561
Kortfristiga fordringar			
Fordringar hos andra myndigheter	14	2 392	2 027
Övriga kortfristiga fordringar	15	4	9
Summa		2 397	2 036
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	16	2 012	2 737
Upplupna bidragsintäkter	17	18	0
Övriga upplupna intäkter		0	363
Summa		2 031	3 099
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	18	1 727	-1 389
Summa		1 727	-1 389
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	19	9 032	13 277
Summa		9 032	13 277
SUMMA TILLGÅNGAR		17 875	19 401
KAPITAL OCH SKULDER			
Myndighetskapital			
Balanserad kapitalförändring	20	212	218
Kapitalförändring enligt resultaträkningen	10	-110	-6
Summa		102	212
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	21	18	84
Övriga avsättningar	22	1 792	1 643
Summa		1 810	1 727
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	23	2 689	2 379
Kortfristiga skulder till andra myndigheter		2 652	2 621
Leverantörsskulder		2 555	4 783
Övriga kortfristiga skulder	24	1 308	1 387
Summa		9 204	11 170
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	25	6 611	6 254
Oförbrukade bidrag	26	149	39
Summa		6 760	6 293
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		17 875	19 401

ANSLAGSREDOVISNING

Redovisning mot anslag

Anslag (tkr)		Ing. över- förings- belopp	Årets till- delning enl. regl. brev	Omdispo- nerade anslags- belopp	Indrag- ning	Totalt disponi- belt belopp	Utgifter	Utgående över- förings- belopp
	Not							
Uo 24 2:2 Ramanslag Kommerskollegium ap.1 Kommerskollegium (ram)	27	715	90 384		0	91 099	-92 242	-1 143
Uo 7 1:1 Ramanslag Biståndsverksamhet ap.10 del till Kommerskollegium (ram)	28	1 374	18 500	1 500	-819	20 555	-20 530	25
Summa		2 089	108 884	1 500	-819	111 654	-112 772	-1 118

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR OCH NOTER

Alla belopp redovisas i tusentals kronor (tkr) om inget annat anges. Till följd av detta kan summeringsdifferenser förekomma.

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR

Redovisningsprinciper

Tillämpade redovisningsprinciper

Myndighetens bokföring följer god redovisningssed och förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring samt Ekonomistyrningsverket (ESV):s föreskrifter och allmänna råd till denna förordning. Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt ESV:s föreskrifter och allmänna råd till denna.

I enlighet med ESV:s föreskrifter till 10 § FBF (Förordning om myndigheters bokföring) tillämpar myndigheten brytdagen den 3 januari eller närmast föregående vardag. Efter brytdagen har fakturor överstigande ett halvt prisbasbelopp (23 250 kr) bokförts som periodavgränsningsposter.

Kostnadsmässig anslagsavräkning

Reglerna om kostnadsmässig anslagsavräkning fr om 2009 innebär att kostnader inte utgifter, avräknas anslag. Semesterdagar som intjänats före år 2009 avräknas anslaget först vid uttaget enligt undantagsbestämmelsen. Utgående balans år 2018, 700 tkr, har år 2019 minskat med 91 tkr.

Värderingsprinciper

Anläggningstillgångar

Som anläggningstillgångar redovisas egenutvecklade dataprogram, förvärvade licenser och rättigheter samt maskiner och inventarier som har ett anskaffningsvärde om minst ett halvt basbelopp och en beräknad ekonomisk livslängd som uppgår till lägst tre år. Beloppsgränsen för förbättringsutgifter på annans fastighet är ett halvt basbelopp. Avskrivningstiden för förbättringsutgifter på annans fastighet uppgår till högst den återstående giltighetstiden på hyreskontraktet, dock lägst tre år.

Avskrivning sker enligt linjär avskrivningsmetod.

Avskrivning under anskaffningsåret sker med ett helt års avskrivning för det som har anskaffats under årets första del och med ett halvt års avskrivning för det som har anskaffats under årets andra del.

Tillämpade avskrivningstider

3 år	Datorer och kringutrustning
5 år	Egenutvecklade dataprogram, licenser, rättigheter Förbättringsutgifter på annans fastighet Maskiner och tekniska anläggningar Övriga kontorsmaskiner
6 år	Inredningsinventarier

Omsättningstillgångar

Fordringar har tagits upp till det belopp varmed de beräknas inflyta.

Fordringar i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs.

Skulder

Skulderna har tagits upp till nominellt belopp. Skulder i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs.

Övriga upplysningar

Ersättningar och andra förmåner

Ledande befattningshavare / styrelseuppdrag

	Ersättning i tkr
Vikarierande generaldirektör Pernilla Trägårdh	954
Inga förmåner	

Anställdas sjukfrånvaro

I tabellen redovisas anställdas totala sjukfrånvaro i förhållande till den sammanlagda ordinarie arbetstiden. Vidare redovisas andel av totala sjukfrånvaron under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer.

I tabellen redovisas också sjukfrånvaro fördelat på kön och ålder i förhållande till respektive grupps sammanlagda ordinarie arbetstid. Sjukfrånvaron redovisas i procent.

Sjukfrånvaro	2019	2018
Totalt	3,3%	1,7%
Andel 60 dagar eller mer	54,2%	12,3%
Kvinnor	3,2%	1,7%
Män	3,4%	1,8%
Anställda - 29 år		
Anställda 30 år - 49 år	3,3%	1,7%
Anställda 50 år -	4,2%	2,1%

Sjukfrånvaro för gruppen anställda -29 år lämnas inte eftersom antalet anställda i gruppen är under tio personer.

Noter (tkr)

Resultaträkning

	2019	2018
Not 1 Intäkter av anslag		
Intäkter av anslag	108 481	102 004
Summa	108 481	102 004

Intäkter av anslag har ökat med 6 476 tkr mellan åren vilket bl.a. beror på en ökning av tilldelad ram på anslaget Uo7 1:1 ap 10 om 1 500 tkr samt utnyttjande av hela anslagssparandet på anslag Uo24 2:2 ap 1 och 1 143 tkr av anslagskrediten. Därutöver har i princip hela anslagssparandet på anslag Uo7 1:1 ap 10 utnyttjats.

Summa "Intäkter av anslag" och "Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag" skiljer sig från summa "Utgifter" på anslagen Uo24 2:2. ap 1 och Uo7 1:1 ap 10. Skillnaden (91 tkr) beror på minskning av semesterlöneskuld som intjänats före år 2009. Denna post har belastat anslagen, men inte bokförts som kostnad i resultaträkningen.

Not 2 Intäkter av avgifter och andra ersättningar		
Intäkter av tjänsteexport, enligt kollegiets instruktion	2 286	5 229
Övriga intäkter av avgifter och andra ersättningar	318	369
Summa	2 604	5 598

Minskningen av intäkter av tjänsteexport beror på att kollegiets avgiftsfinansierade projekt i Liberia var i en avslutningsfas 2019.

Not 3 Intäkter av bidrag		
Intäkter av bidrag från statliga myndigheter	1 088	277
Summa	1 088	277

Ökningen av intäkter av bidrag beror framförallt på att kollegiet erhöll bidrag för 2019 för arbetet med ekonomiska sanktioner.

Not 4 Finansiella intäkter		
Ränta på räntekonto i Riksgäldskontoret	1	4
Ränta på lån i Riksgäldskontoret	6	4
Övriga ränteintäkter	0	0
Övriga finansiella intäkter	1	6
Summa	8	14

Räntesatsen för ränte- och avistakonton hos Riksgälden har sedan 2015-02-18 varit negativ.

Not 5 Kostnader för personal

Lönekostnader (exkl arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal)	49 651	49 342
<i>Varav lönekostnader ej anställd personal</i>	0	0
Sociala avgifter	28 589	26 710
Övriga kostnader för personal	1 756	2 470
Summa	79 996	78 522

Med beaktande av lönerevisionen för året samt en relativt stor ökning av premien för den förmånsbestämda ålderspensionen (SPV) uppvisar kostnaderna för personal en reell minskning mellan åren. Detta stämmer väl överens med att vi var färre antal anställda under 2019 än 2018.

Not 6 Kostnader för lokaler

Kostnader för lokaler	12 535	9 535
Summa	12 535	9 535

Kostnader för lokaler har ökat med 3 000 tkr mellan åren och har sin förklaring i de höjda hyrorna i det nya hyresavtalet som började gälla 2019-03-01.

Not 7 Övriga driftkostnader

Resor, representation, information etc.	4 581	4 954
Inköp av varor	1 520	1 447
Köp av tjänster	12 821	12 743
Övrigt	5	0
	18 926	19 144

Not 8 Finansiella kostnader

Ränta på räntekonto i Riksgäldskontoret	32	72
Övriga finansiella kostnader	3	13
Summa	35	85

Räntesatsen för ränte- och avistakonton hos Riksgälden har under året varit negativ.

Not 9 Lämnade bidrag

Tillväxtverket	3 950	4 300
Konsumentverket	250	250
	4 200	4 550

Not 10 Årets kapitalförändring

Underskott i tjänsteexportverksamheten	-110	-6
Summa	-110	-6

Balansräkning

	2019-12-31	2018-12-31
Not 11 Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar		
Ingående anskaffningsvärde	5 356	3 523
Årets anskaffningar	938	1 833
Summa anskaffningsvärde	6 294	5 356
Ingående ackumulerade avskrivningar	-3 539	-3 125
Årets avskrivningar	-620	-414
Summa ackumulerade avskrivningar	-4 159	-3 539
Utgående bokfört värde	2 136	1 818

Årets anskaffning avser investering i ny webbplats

Not 12 Förbättringsutgifter på annans fastighet		
Ingående anskaffningsvärde	1 329	1 329
Årets anskaffningar (+)	172	0
Summa anskaffningsvärde	1 501	1 329
Ingående ackumulerade avskrivningar	-1 329	-1 299
Årets avskrivningar	-15	-30
Summa ackumulerade avskrivningar	-1 344	-1 329
Utgående bokfört värde	156	0

Not 13 Maskiner, inventarier, installationer m.m.		
Ingående anskaffningsvärde	3 439	3 122
Årets anskaffningar	0	317
Årets försäljningar/utrangeringar, anskaffningsvärde	-122	0
Summa anskaffningsvärde	3 317	3 439
Ingående ackumulerade avskrivningar	-2 877	-2 706
Årets avskrivningar	-163	-171
Årets försäljningar/utrangeringar, avskrivningar	121	0
Summa ackumulerade avskrivningar	-2 919	-2 877
Utgående bokfört värde	397	561

Not 14 Fordringar hos andra myndigheter		
Fordran ingående mervärdesskatt	1 578	1 400
Kundfordringar hos andra myndigheter	814	597
Övriga fordringar hos andra myndigheter	0	30
Summa	2 392	2 027

Kundfordran avser en faktura för projekt i Liberia finansierat av Sida.

Not 15 Övriga kortfristiga fordringar		
Övrigt	4	9
Summa	4	9

Not 16 Förutbetalda kostnader

Förutbetalda hyreskostnader	1 630	2 423
Övriga förutbetalda kostnader	382	314
Summa	2 012	2 737

Att förutbetalda hyreskostnader är lägre 2019 än 2018 beror på periodiserad hyresrabatt.

Not 17 Upplupna bidragsintäkter

Upplupna bidragsintäkter inomstatliga	18	0
Summa	18	0

Upplupna bidrag avser ej rekviderat belopp från Trafikverket för arbetet som förlikningsorgan för vägtullssystem.

Not 18 Avräkning med statsverket**Anslag i räntebärande flöde**

Ingående balans	-2 089	-6 200
Redovisat mot anslag	112 772	106 744
Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-110 384	-105 974
Återbetalning av anslagsmedel	819	3 342
Skulder avseende anslag i räntebärande flöde	1 118	-2 089

Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag

Ingående balans	700	889
Redovisat mot anslag under året enligt undantagsregeln	-91	-189
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag	609	700

Summa Avräkning med statsverket	1 727	-1 389
--	--------------	---------------

Not 19 Kassa och bank

Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	9 032	13 277
Summa	9 032	13 277

Räntekontokredit 10 600 tkr

Not 20 Myndighetskapital**Specifikation förändring av myndighetskapitalet**

	Bal kapföränd- ring, avgiftsfin. verksamhet	Kapitalföränd- ring enl resultat- räkningen	Summa
Utgående balans 2018	218	0	218
Ingående balans 2019	218	0	218
Föregående års kapitalförändring	-6	0	-6
Årets kapitalförändring	0	-110	-110
Summa årets förändring	-6	-110	-116
Utgående balans 2019	212	-110	102

Not 21 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

Ingående avsättning	84	148
Årets pensionskostnad	0	4
Årets pensionsutbetalningar	-66	-68
Utgående avsättning	18	84

Not 22 Övriga avsättningar**Avsättning för lokalt omställningsarbete**

Ingående balans	1 643	1 490
Årets förändring	149	153
Utgående balans	1 792	1 643

Kollegiet har inte någon beslutad plan för hur beloppet för lokalt omställningsarbete ska användas.

Not 23 Lån i Riksgäldskontoret**Avser lån för investeringar i anläggningstillgångar.**

Ingående balans	2 379	843
Under året nyupptagna lån	1 109	2 150
Årets amorteringar	-799	-614
Utgående balans	2 689	2 379

Beviljad låneram enligt regleringsbrev	3 500	4 000
--	-------	-------

Not 24 Övriga kortfristiga skulder

Personalens källskatt	1 308	1 387
Summa	1 308	1 387

Not 25 Upplupna kostnader

Upplupna semesterlöner inklusive sociala avgifter	5 742	5 299
Övriga upplupna löner inklusive sociala avgifter	441	647
Övriga upplupna kostnader	428	308
Summa	6 611	6 254

Not 26 Oförbrukade bidrag

Bidrag som erhållits från annan statlig myndighet	149	39
Summa	149	39

varav bidrag från statlig myndighet som förväntas tas i anspråk inom följande tidsintervall:

mer än tre månader till ett år	149	39
Summa	149	39

Anslagsredovisning

Not 27 Uo 24 2:2 ap. 1

Kommerskollegium

Anslagsposten får användas för Kommerskollegiums förvaltningsutgifter.

Av anslagsposten avser 8 300 tkr de svenska kontaktpunkterna för tjänster och varor. Det sammanlagda medelsbehovet för Tillväxtverkets och Konsumentverkets åtgärder avseende kontaktpunkten för tjänster har beräknats till 4 200 tkr, varav 3 950 tkr avser Tillväxtverket och 250 tkr Konsumentverket.

2019 har Kommerskollegium totalt lämnat 4 200 tkr i bidrag varav, 3 950 tkr till Tillväxtverket och 250 tkr till Konsumentverket.

Enligt regleringsbrevet disponerar Kommerskollegium en anslagskredit på 2 732 tkr.

Anslagssparande från föregående år får enligt regleringsbrevet disponeras med ett belopp om högst 3% av anslaget.

Anslaget är räntebärande. Låneram 3 500 tkr.

Räntekontokredit 10 600 tkr.

Not 28 Uo 7 1:1 ap. 10

Biståndsverksamhet - del till

Kommerskollegium

Anslagsposten om 20 000 tkr ska användas för att driva den nationella kontaktpunkten Open Trade Gate Sweden samt för att bedriva handelsrelaterat utvecklingssamarbete i enlighet med myndighetens uppdrag såsom det framgår av förordningen med instruktion för Kommerskollegium och i enlighet med regeringens uppdrag till Kommerskollegium (UD2019/11795/HI) att utvidga OTGS verksamhet för att ytterligare underlätta export från utvecklingsländer. Medlen får även användas för expertstöd, metod- och kompetensutveckling, utvärdering, erfarenhetsredovisning och revision av handelsrelaterat utvecklingssamarbete

Medlen ska användas i enlighet med handelsrelaterade delar av strategin för Sveriges globala utvecklingssamarbete inom hållbar ekonomisk utveckling. Medlen får även användas för relaterade förvaltningskostnader. Medlen får endast användas i enlighet med OECD:s biståndskommitté DAC:s riktlinjer för vad som kan klassificeras som bistånd.

Anslagssparande från föregående år får enligt regleringsbrevet disponeras med ett belopp om högst 3% av anslaget.

Anslaget är räntebärande.

Totalt har 20 530 tkr använts under året, varav 13 552 tkr för det handelsrelaterade utvecklingssamarbetet och 6 978 tkr för OTGS verksamhet.

SAMMANSTÄLLNING ÖVER VÄSENTLIGA UPPGIFTER

(tkr)	2019	2018	2017	2016	2015
Låneram Riksgäldskontoret					
Beviljad	3 500	4 000	4 000	4 000	3 000
Utnyttjad	2 689	2 379	843	1 063	1 429
Kontokrediter Riksgäldskontoret					
Beviljad	10 600	10 597	10 059	8 855	8 855
Maximalt utnyttjad	0	0	0	0	0
Räntekonto Riksgäldskontoret					
Ränteintäkter	1	4	1	0	0
Räntekostnader	32	72	73	63	24
Avgiftsintäkter	2 604	5 598	7 267	8 328	16 319
Anslagskredit					
Beviljad (Uo 24)	2 732	2 624	2 583	2 549	2 507
Utnyttjad (Uo 24)	1 143	0	0	0	0
Beviljad (Uo 7)	0	0	0	0	0
Utnyttjad (Uo 7)	0	0	0	0	0
Anslag					
<i>Ramanslag</i>					
Anslagssparande(Uo 24)	0	715	5 924	3 357	1 416
Anslagssparande(Uo 7)	25	1 374	276	32	684
Bemyndiganden (ej tillämpligt)					
Personal					
Antalet årsarbetskrafter (st)	84	86	81	82	89
Medelantalet anställda (st)	86	90	86	88	94
Driftkostnad per årsarbetskraft	1 327	1 247	1 239	1 254	1 181
Kapitalförändring					
Årets	-110	-6	-48	-354	117
Balanserad	212	218	265	619	502

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Stockholm den 21 februari 2020

A handwritten signature in black ink, reading "Pernilla Trägårdh". The signature is written in a cursive, flowing style.

Pernilla Trägårdh
Vikarierande generaldirektör